

Tímový projekt
Prostredie pre návrh digitálnych
systémov

Vedúci projektu: Ing. Peter Pištek
Tím č. 3: Bc. Michal Kebis, Bc. Tomáš Halagan, Bc. Peter Bôžik,
Bc. Ivan Bešina, Bc. Štefan Kováč
November, 2011

Obsah

1 ÚVOD	4
1.1 ZADANIE	4
1.2 ÚČEL A ROZSAH DOKUMENTU	5
2 ANALÝZA PROBLÉMU	6
2.1 MODELSIM	6
2.1.1 Používateľské grafické rozhranie	6
2.1.2 Manažment projektu	7
2.1.3 Textový editor	7
2.1.4 Šablóny zdrojového kódu a sprievodcovia	8
2.1.5 Testbench	9
2.1.6 Simulácia	10
2.1.7 Výhody a nevýhody ModelSimu	11
2.2 KLOGIC	13
2.2.1 Používateľské grafické rozhranie	13
2.2.2 Návrh logického obvodu	13
2.2.3 Simulácia	13
2.2.4 Výhody a nevýhody produktu KLogic	15
2.3 TKGATE	16
2.3.1 Používateľské grafické rozhranie	16
2.3.2 Návrh logického obvodu	16
2.3.3 Simulácia	17
2.3.4 Výhody a nevýhody produktu TkGate	18
2.4 LOG	19
2.4.1 Používateľské grafické rozhranie	19
2.4.2 Návrh logického obvodu	20
2.4.3 Simulácia	20
2.4.4 Výhody a nevýhody produktu LOG	21
2.5 MVIS	22
2.5.1 Viac hodnotová logická syntéza	22
2.6 CUDD	24
2.6.1 Dátové štruktúry CUDD	25
2.6.2 Princíp práce s CUDD	25
2.7 BDS	26
2.7.1 BDD	26
2.8 DIGITAL SYSTEM DESIGNER	27
2.8.1 Užívateľské rozhranie	28
2.8.2 Modulárnosť	29
2.8.3 Zhodnotenie	30
2.9 DIGI CREATOR	30
2.9.1 Systémové požiadavky	30
2.9.2 Spustenie programu Digi Creator	31
2.9.3 Architektúra systému	31
2.9.4 Modulárnosť produktu a používané rozhranie	33
2.9.4.1 Rozhrania IPlugin a IPluginHost	34
2.9.4.2 Triedy SavedNode a SavedCon	36
2.9.4.3 Načítanie modulov	36
2.9.5 Serializácia	37
2.9.6 Testovanie a používanie produktu Digi Creator	38
2.9.6.1 Typ obvodu logický obvod	38
2.9.6.2 Typ obvodu Petriho siete	39
2.9.6.3 Typ obvodu stavové automaty	40
2.9.7 Zhodnotenie produktu Digi Creator	40
2.10 Používané súborové formáty v digitálnych systémoch	41

2.10.1 Súborový formát <i>BLIF</i>	41
2.10.1.1 Logické hradlá	43
2.10.1.2 Don't cares.....	43
2.10.1.3 Preklápacie Obvody a zámky	44
2.10.1.4 Knižničné hradlá	45
2.10.2 Súborový formát <i>PLA</i>	47
2.10.3 Súborový formát <i>EQN</i>	48
2.10.4 Súborový formát <i>KISS</i>	49
2.10.5 Súborový formát <i>PNML</i>	50
3 ŠPECIFIKÁCIA POŽIADAVIEK	53
3.1 VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY	53
3.2 FUNKCIONÁLNE POŽIADAVKY	54
4 HRUBÝ NÁVRH RIEŠENIA.....	56
4.1 ARCHITEKTÚRA SYSTÉMU	56
4.2 JADRO.....	57
4.3 MODULY	58
4.3.1 <i>Textový editor</i>	58
4.3.2 <i>Grafický editor</i>	58
4.3 SIMULÁCIA.....	59

1 Úvod

1.1 Zadanie

Každý zo študentov odboru PKSS sa počas svojho štúdia stretol s viacerými prostrediami pre návrh digitálnych systémov. Jedná sa o rôzne úrovne návrhu od klasických kombinačných logických obvodov, cez použitie Petriho sietí na opis správania systému až po návrh procesorov alebo ASIC obvodov. Základným problémom je nízka podpora programových systémov pri testovaní niektorých spôsobov návrhu a následnej simulácie, poprípade syntézy. Z tohto dôvodu je cieľom vytvoriť prostredie, s ktorým by študenti mohli pracovať na čo najväčšom počte predmetov zameraných na návrh digitálnych systémov a zastrešovalo by všetky metodiky návrhu na rôznych úrovnach. Významné z pohľadu výskumu na našej fakulte je rovnako aj vytvorenie prostredia pre testovanie jednotlivých skúmaných metód (v rámci ústavu, fakulty, SR,...).

Niekteré z hlavných cieľov projektu:

- Základ pre modulárny aplikačný systém umožňujúci prácu s čo najväčším množstvom metodík návrhu.
- Umožniť dodatočné pridávanie nových metodík.
- Podporovať súborové štandardy - BLIF, KISS, SLIF, atd.
- Zahrnutý grafický editor pre klasické hradlové obvody, Petriho siete, Konečné stavové automaty, prípadne iné grafické modely používané pri návrhu.
- Podpora simulácie daných grafických modelov (príkladom je PIPE pre Petriho siete alebo LOG pre hradlové obvody)

Je nutné podrobne zanalyzovať súvisiacu problematiku a implementovať prostredie spolu s grafickým editorom, do ktorého by bolo možné pridávať jednotlivé metodiky návrhu a podporované modely. Cieľom Tímového projektu je nadviazanie na minuloročné tímové projekty, vybrať najvhodnejšie časti z oboch projektov a projekt ďalej rozvíjať.

1.2 Účel a rozsah dokumentu

V súčasnosti pri vývoji systémov na čipe je nutné vytvárať prostredia pre ich návrh. Aj keď riešení je v súčasnosti väčšie množstvo, zatiaľ neexistuje posačujúci modulárny systém, ktorý by pokryl všetky požiadavky návrhu. Táto práca bude pojednávať o problematike návrhu časti systému, ktorého základ bol už vytvorený v rámci predmetu Tímový projekt v roku 2010/2011. Cieľom dokumentu, ako aj jeho účelom bude opravenie nedokonalostí predchádzajúceho systému, pričom sa bude orientovať hlavne na vytvorenie modulu pre testovanie návrhu a preklad návrhu medzi grafickou a textovou podobou. Dokument je zložený z troch častí, a to analýza, špecifikácia a návrh.

V analytickej časti dokument pojednáva o rôznych existujúcich systémoch s podobnou tematikou, pričom opisuje funkcionality týchto systémov. Nemožno zabudnúť ani na analýzu projektov z minulých rokov, v ktorých práci sme sa rozhodli pokračovať. Ďalej sa venuje problematike súborových formátov z oblasti logických systémov, ktoré bližšie analyzuje.

V ďalšej časti sa dokument zaoberá špecifikáciou projektu, v ktorej popisuje základné požiadavky na vytváraný systém a následne hrubým návrhom systému na základe špecifikácie požiadaviek.

2 Analýza problému

V našej analýze sme sa venovali predovšetkým produktu Digi Creator, ktorý bol vytvorený tímom č. 2 v akademickom roku 2010/2011 pod vedením Ing. Petra Pišteka, ako aj iným obdobným produktom pre návrh digitálnych systémov.

2.1 Modelsim

ModelSim od spoločnosti Mentor Graphics je veľmi silný a kvalitný nástroj pre tvorbu a testovanie logických obvodov. Obsahuje inteligentné používateľské grafické rozhranie s rozsiahlym počtom nastavení. Najnovšia verzia má označenia 10.0c a je určená pre operačný systém Windows XP, Vista a 7.

ModelSim spája jadro simulátora s ladiacim prostredím pre programovacie jazyky Verilog, VHDL alebo SystemC. Kombináciou návrhu, analýzy a ladenia je tento softvérový produkt vhodný pre návrh ASIC (application-specific integrated circuit) obvodov, ktoré sa vyrábajú pre určitú špecifickú aplikáciu ale aj FPGA (Field programmable gate array) obvody, ktoré predstavujú programovateľnú digitálnu logiku. ModelSim tiež podporuje všetky ASIC a FPGA knižnice a zabezpečuje tak presné načasovanie simulácie.

Jadro simulátora povoľuje transparentné miešanie jazyka VHDL a Verilog v jednom dizajne. Jeho architektúra umožňuje platforme nezávislú kompliaciu s výborným výkonom natívne kompilovaného kódu.

2.1.1 Používateľské grafické rozhranie

Inteligentne navrhnuté používateľské grafické rozhranie umožňuje efektívne využitie pracovnej plochy. Intuitívne usporiadanie interaktívnych grafických prvkov (okná, panely nástrojov, ponuky, atď.) uľahčuje zobrazenie a prístup k mnohým výkonným funkciám v ModelSime. Výsledkom je funkčne bohaté grafické rozhranie, ktoré sa pomerne ľahko používa a rýchlo ovláda.

Používateľské grafické rozhranie umožňuje rýchlo identifikovať a ladiť problémy, ktoré vznikli pri návrhu za pomoci dynamicky aktualizovaných okien.

Napríklad výber dizajnu v okne štruktúry automaticky aktualizuje zdrojový kód, signály, procesy a premenné. Takéto prepojenie prostriedkov je veľmi dobré pri ladení prostredia. Pri nájdení problému, je možné problém hned upraviť, skompilovať a simulaovať bez toho, aby sme opustili simulátor.

ModelSim šikovne integruje v sebe užívateľské rozhranie Tcl do svojho HDL simulátora. Tcl je jednoduchý, ale výkonný skriptovací jazyk pre riadenie a rozširovanie aplikácií.

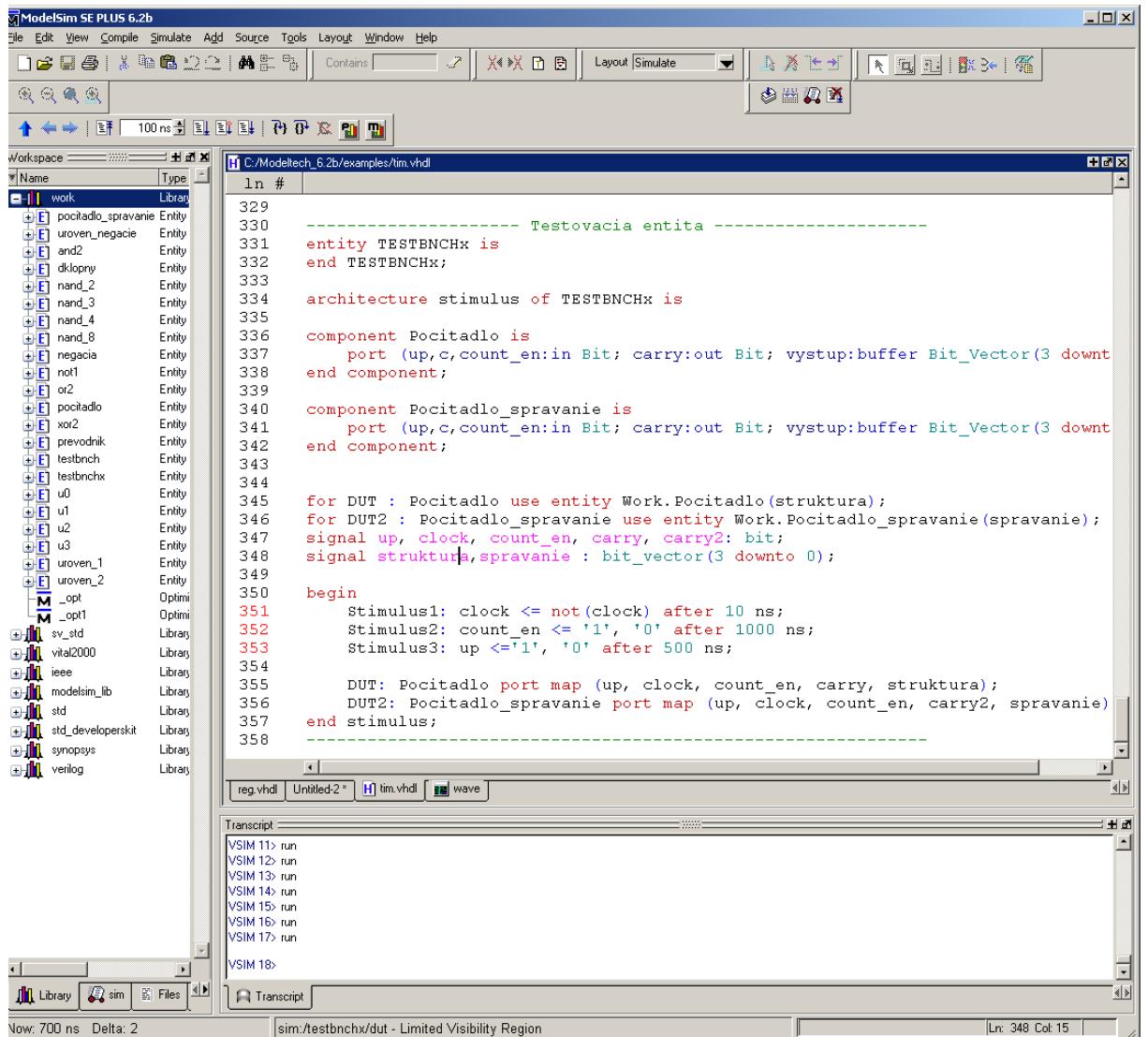
2.1.2 Manažment projektu

Integrovaný manažment projektu výrazne znižuje čas potrebný pre organizáciu súborov a knižníc. Po kompliacii a simulovaní si manažment projektu ukladá jedinečné nastavenia každého projektu, čo nám umožní znova spustiť simulátor, presne tam kde sme prestali. Prípadne znova simulaovať pomocou vopred nastavených parametrov.

V rozličných oknách môžeme vidieť zoradené samostatne použité komponenty, signály, vstupy a výstupy logického obvodu, čo sprehľadňuje prácu s návrhom a simuláciou.

2.1.3 Textový editor

Textový editor je pomerne jednoduchý a prakticky navrhnutý. Syntax je farebne zvýraznená a odlíšená. Po skompilovaní zdrojového kódu a prípadnej chyby, je označený riadok, v ktorom sa nachádza chyba, čo je veľmi praktické. I ked' nápoveda k chybe by mohla byť lepšia, pretože nie vždy vypíše správny dôvod chyby.

Obr. Okno s textovým editorom a Tcl príkazovým riadkom

2.1.4 Šablóny zdrojového kódu a sprievodcovia

VHDL a Verilog šablóny a sprievodcovia umožňujú rýchly vývoj HDL kódu bez nutnosti pamätať si presné syntaxe jazyka. Všetky jazykové konštrukcie sú k dispozícii kliknutím myši. Ľahko použiteľný sprievodca krok za krokom prevedie tvorbu zložitejších HDL blokov.

Sprievodca vie ukázať, ako vytvoriť parametrizované logické bloky, testbench a dizajn objektov. Šablóny zdrojového kódu a sprievodcovia sú prínosom pre začiatočníkov aj pre pokročilých HDL vývojárov.

2.1.5 Testbench

Testbench tvorí samostatnú entitu, ktorá má za cieľ odsimulovať navrhnutý obvod s použitými komponentmi opisom správania sa alebo opisom štruktúry pri generovaní nami zvolených vstupných signálov.

Architektúra testbench obsahuje názov komponentov, ktoré ideme simulovaliť. Každý komponent má priradené vstupné a výstupné porty. Na vstupné signály si definujeme hodnoty 0 alebo 1 a ich časovanie, podľa ktorých sa bude obvod správať. Nami vytvorený testbench si môžeme ľahko meniť a podľa rôznych vstupov sledovať výstupy simulovaného logického obvodu.

Nasledujúci príklad testovacej entity ukazuje spôsob testovania počítadla od 0 do 15 zhora/nadol.

----- Testovacia entita -----

```
entity TESTBNCHx is                                // testovacia entita TESTBNCHx
    end TESTBNCHx;

architecture stimulus of TESTBNCHx is              // architektúra entity TESTBNCHx
    component Pocitadlo is                         // použitý komponent Pocitadlo v testovacej entite
        port (up,c,count_en:in Bit; carry:out Bit; vystup:buffer Bit_Vector(3 downto 0));
    end component;                                 // deklarácia portov v komponente Pocitadlo

    component Pocitadlo_spravanie is
        port (up,c,count_en:in Bit; carry:out Bit; vystup:buffer Bit_Vector(3 downto 0));
    end component;

    for DUT : Pocitadlo use entity Work.Pocitadlo(struktura); // testovanie Štruktury
    for DUT2 : Pocitadlo_spravanie use entity Work.Pocitadlo_spravanie(spravanie);

    // testovanie správania

    signal up, clock, count_en, carry, carry2: bit;           // použité signály
    signal struktura,spravanie : bit_vector(3 downto 0);
```

```

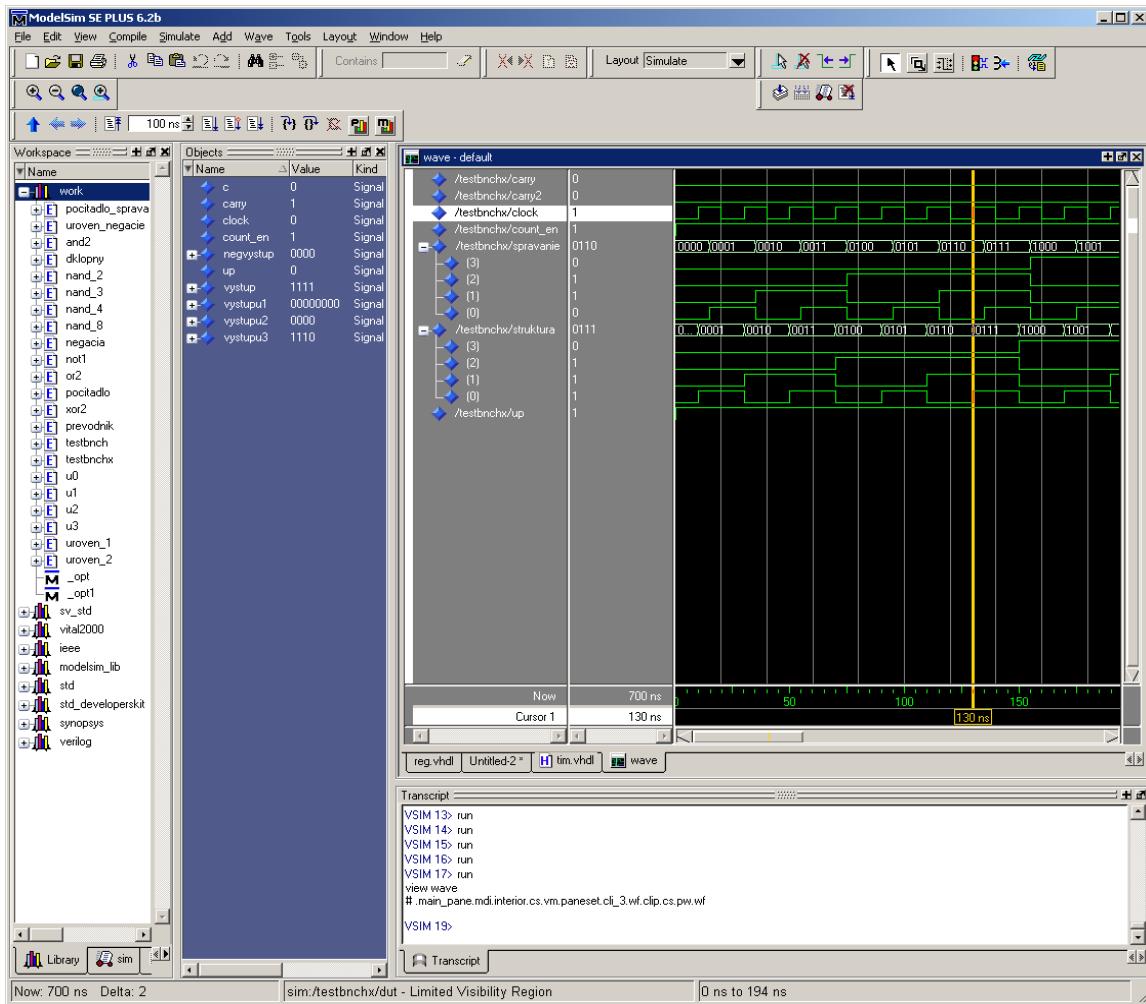
begin
    Stimulus1: clock <= not(clock) after 10 ns;      // vstupné hodnoty a časovania
    Stimulus2: count_en <= '1', '0' after 1000 ns;
    Stimulus3: up <='1', '0' after 500 ns;

DUT: Pocitadlo port map (up, clock, count_en, carry, struktura); //mapovanie portov
DUT2: Pocitadlo_spravanie port map (up, clock, count_en, carry2, spravanie);
end stimulus;

```

2.1.6 Simulácia

Po skomplilovaní zdrojového kódu je možné obvod simuloval', pokial' máme napísaný a skomplilovaný aj testbench. Z okna Objects si presunieme do okna Wave signály, ktoré chceme v našej simulácii sledovať. Simulácia opisom správania sa alebo simulácia štruktúry prebieha v tomto okne Wave, kde sú prehľadne zobrazené priebehy signálov nami zadefinovaných alebo generovaných vstupoch a tiež vidíme aké sú výstupy obvodu.

Obr. Okno s priebehom signálov (WAVE), objektmi simulácie, komponentmi návrhu a Tcl príkazovým riadkom

2.1.7 Výhody a nevýhody ModelSimu

Výhody ModelSimu sú nasledovné:

- Podpora viacerých programovacích jazykov ako VHDL, SystemC a Verilog.
- Samostatné panely pre určený druh zobrazení alebo editácie (textový editor, Wave, Objects, Process, Transcript, Workspace...).
- Integrovaný manažment projektu, ktorý zjednodušuje a sprehľadňuje správu dát projektu.
- Šablóny zdrojového kódu.

- Integrovaný sprievodca.
- Podpora ASIC a FPGA knižníc.
- Uložený zdrojový kód v súbore s príponou VHDL je možné otvoriť obyčajným textovým editorom a upraviť ho.
- Technická podpora výrobcu.

Nevýhody ModelSimu sú nasledovné:

- Grafické rozhranie s obrovským množstvom funkcií a nastavení.
- Používateľské rozhranie sa snaží byť intuitívne, no niektoré funkcie nie sú tam, kde by ich používateľ hľadal. Na jednej strane je výhodné mať množstvo nastavení, no ich veľký počet komplikuje prehľadnosť programu.
- Nestabilita programu.
- Program niekedy z neznámeho dôvodu padol, prípadne zamrzol a bolo potrebné spraviť jeho reštart.
- Problémy s kompliaciou.
- Niektedy ten istý projekt nešiel skompilovať na jednom počítači a na druhom sa bez problémov skomploval.. Pritom verzia ModelSimu bola na oboch PC rovnaká.
- Problémy s prácou knižnice
- V niektorých prípadoch pri zmene projektu sme potrebovali vymazať starú knižnicu a načítať novú, lenže manuálne niekedy knižnica nešla vymazať. Aj v tomto prípade pomohol reštart ModelSimu.
- Chýbajúce niektoré všeobecne známe klávesové skratky, ktoré by uľahčili prácu s textovým editorom (napríklad Ctrl – A a podobne)
- Komerčný produkt.
- Je síce k dispozícii aj študentská verzia, ale tá nemá viacero funkcii a tiež jej licencia je spravená veľmi komplikované a je prakticky nepoužiteľná.

2.2 KLogic

KLogic je aplikácia pre vytváranie a simuláciu logických obvodov pod operačným systémom Linux.

2.2.1 Používateľské grafické rozhranie

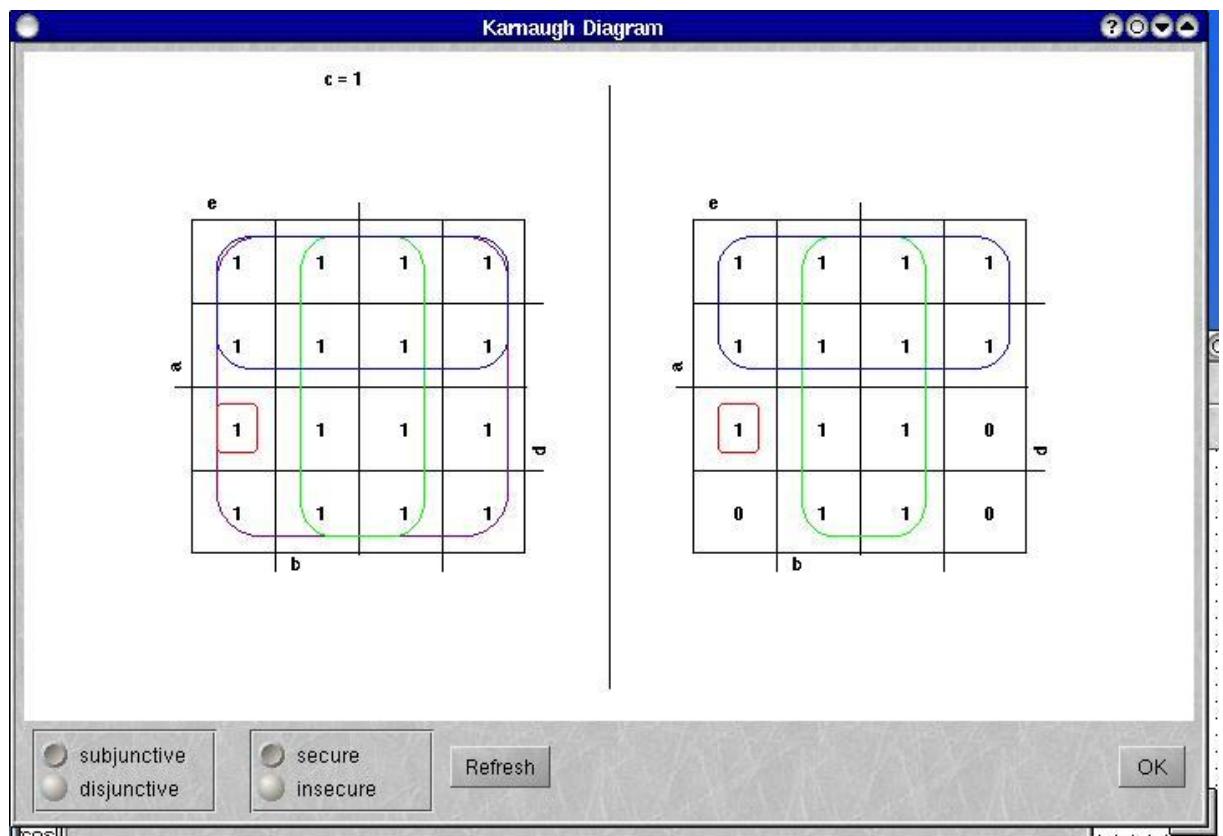
Ovládanie nástroja je jednoduché a intuitívne. Program ponúka sadu jednotlivých základných komponentov ako AND, OR, XOR a preklápacie obvody JK a DK, za účelom vybudovania zložitejších a štruktúrovanejších obvodov. Vyhľadávanie komponentov je intuitívne s možnosťou pomenovania a nastavenia prislúchajúcich parametrov k danému komponentu.

2.2.2 Návrh logického obvodu

Budovanie logického obvodu je uskutočnené jednoduchým presúvaním komponentov z panela ponuky na prázdnú plochu s mriežkou. Logickú hodnotu 1 symbolizuje červená farba logickú nulu farba modrá. Čierna farba sa používa pri nezapojenom zariadení.

2.2.3 Simulácia

Simulácia beží permanentne pri návrhu vlastného obvodu. Krokovanie simulácie umožňuje analyzovať správanie logických hodnôt v rôznych častiach obvodu a v rôznom čase. K dispozícii sú aj Karnaughove grafické metódy analýzy pre účely zjednodušenia funkcií.

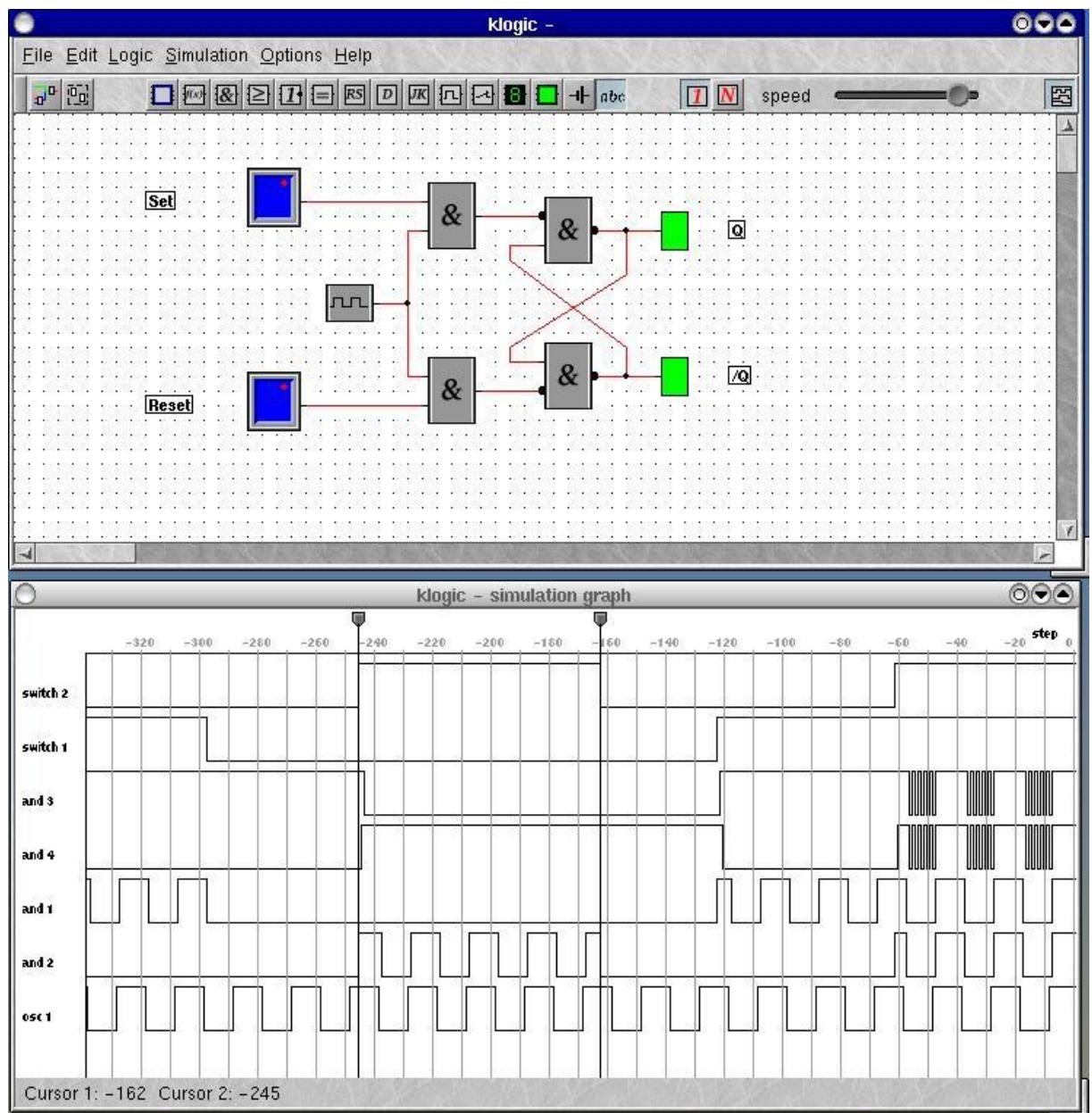

Obr. Karnaughove mapy pre zjednodušenie funkcií

Tok signálov komponentov je možné zobraziť vo forme grafu. Každé zariadenie v obvode má možnosť nastavenia oneskorenia.

V programe sa dá nastaviť rýchlosť simulácie, môžeme meniť čas medzi každým krokom simulácie.

Projekt je možné uložiť do XML formátu.

Obr. Príklad jednoduchého obvodu s jeho grafom simulácie

2.2.4 Výhody a nevýhody produktu KLogic

Výhody KLogic:

- Jednoduché a intuitívne používateľské rozhranie.
- Jednoduchá tvorba a simulácia vytvoreného obvodu.
- Voľne šíriteľný program.

Nevýhody KLogic

- Obmedzené funkcie programu.
- Nedostatočný počet zložitejších komponentov.
- Verzia len pre Linux.
- Nemožnosť naprogramovať si vlastnú súčiastku.
- Program nie je určený pre logické obvody s rozsiahloou štruktúrou a viacerými hierarchickými úrovňami

2.3 TkGate

TkGate je grafický editor a simulátor logických obvodov napísaný z veľkej časti v jazyku C s užívateľským rozhraním vytvoreným pomocou Tcl/Tk. Program beží na operačnom systéme FreeBSD, Linux, Solaris alebo Mac OS X. Pod operačným systémom Windows sa dá spustiť v emulátore Cygwin.

2.3.1 Používateľské grafické rozhranie

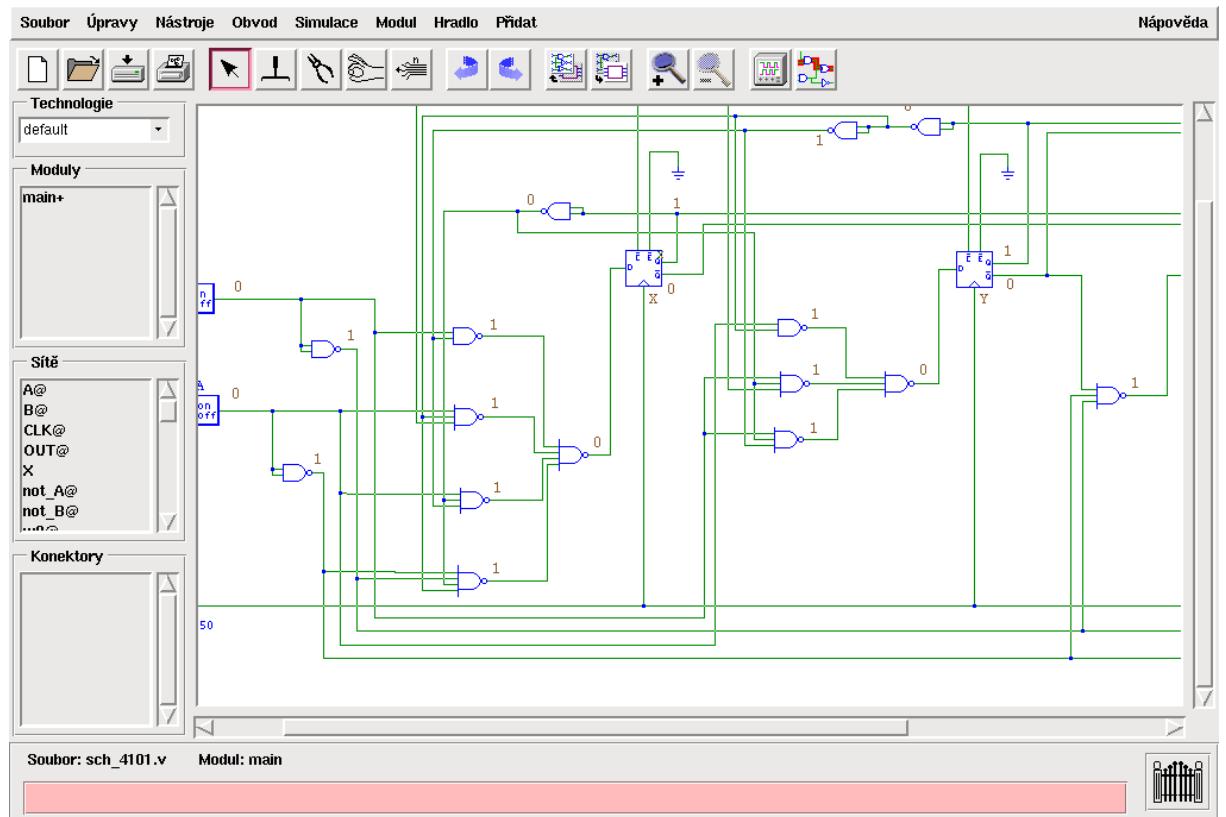
Pomocou menu je možné na plochu vkladať nové komponenty od základných hradiel a spínačov, LED displeje a obvody vyššej integrity ako multiplexory, sčítačky, pamäte a terminály. Používateľské rozhranie je navrhnuté logicky a zrozumiteľne. Jeho používanie je veľmi intuitívne.

2.3.2 Návrh logického obvodu

Logický obvod môže mať hierarchickú štruktúru až po moduly definované užívateľom.

Editovací režim má viacero funkcií, kde sa dajú prerušiť určené vodiče alebo pridať k existujúcim hradlám inventorry.

Rozmiestnenie súčiastok na plochu je možné pohodlne meniť štýlom „drag and drop“. Príjemnou vlastnosťou je, že pri týchto úpravách sa vodiče v okolí posunutého hradla dokážu inteligentne usporiadáť tak, že sa pridajú potrebné segmenty alebo sa zmení ich zoskupenie v okolí vodičov.

Obr. Príklad návrhu logického obvodu

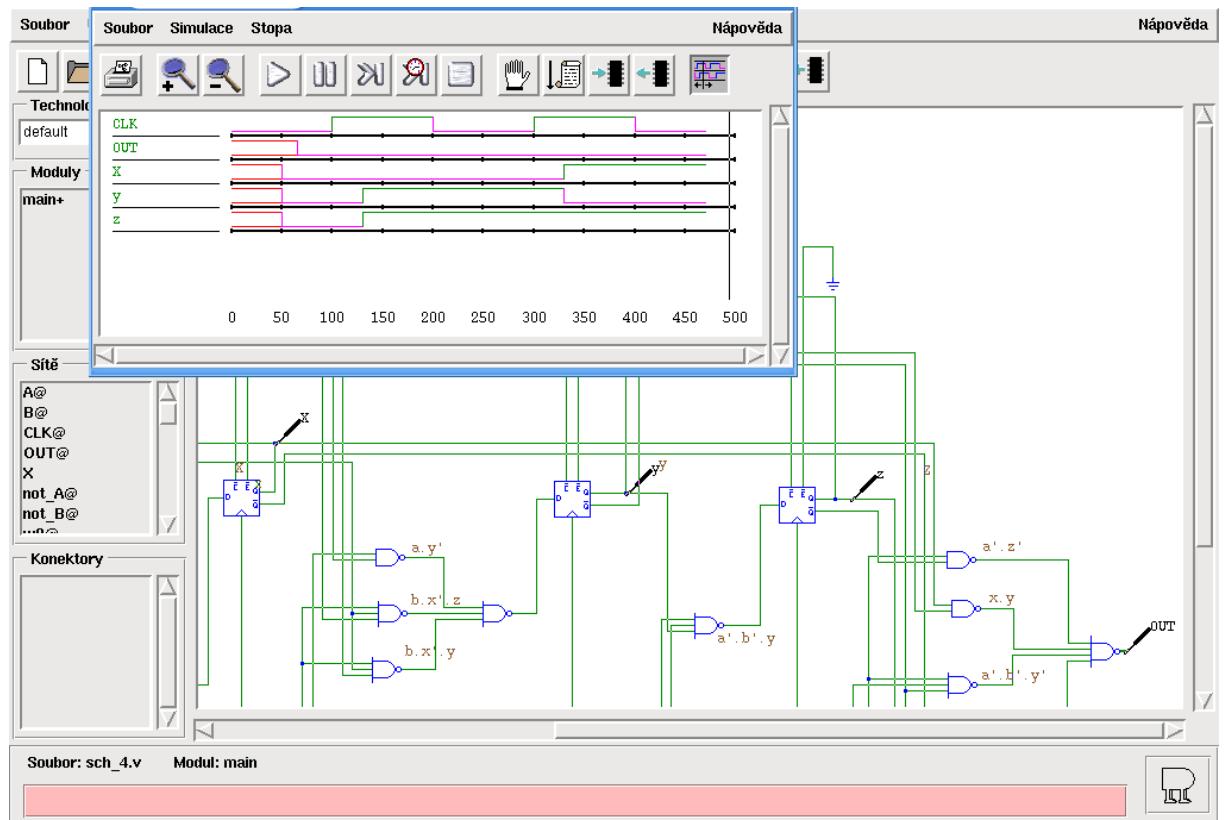
Kliknutím pravého tlačidla na ktorýkoľvek prvok obvodu, je možné upravovať jeho vlastnosti. U hradiel je možné zvoliť výrobnú technológiu (CMOS, TTL) na čom závisí oneskorenie, pridávať vstupné a výstupné konektory, u pamäti sa týmto spôsobom dá nahrať ich obsah z externého súboru, u vodičov je možné prispôsobiť ich bitovú šírku. Všetky tieto úpravy je možné aplikovať jednotlivo alebo aj na skupiny prvkov, čo je veľmi praktické a šetrí to čas.

Výhodou programu je aj vlastná tvorba modulov, ktoré nie sú preddefinované. Takto si môžeme navrhnúť ľubovoľný model a hocikedy ho použiť. S takýmito modelmi môžeme vytvárať hierarchickú štruktúru obvodu.

2.3.3 Simulácia

Simulovať je možné kombinačné aj sekvenčné obvody. Simuláciu spustíme výberom príslušnej položky z menu alebo kliknutím na tlačidlo v panelu nástrojov. Objaví sa prázdne okno, ktoré môžeme postupne zaplniť stopami. Každá táto stopa patrí

jednej zo sônd, ktoré sme umiestnili na požadované miesta v obvode kliknutím na daný vodič a v priebehu simulácie sa zobrazuje jeho aktuálna logická hodnota.

Obr. Príklad simulácie logického obvodu

Simuláciu je možné nechať bežať nepretržite alebo ju odkrokovovať. Taktiež je možné posunúť simuláciu o pevne stanovený počet jednotiek času alebo hodinových cyklov. Program podporuje aj nastavenie breakpointov, ktoré zastavia simuláciu v tej chvíli kedy premenná je nastavená na určitú hodnotu.

2.3.4 Výhody a nevýhody produktu TkGate

Výhody TkGate sú nasledovné:

- Dobre zvládnuté grafické používateľské rozhranie.
- Jednoduchý a efektívny spôsob návrhu logických obvodov.
- Možnosť navrhnuť a uložiť vlastné moduly s vnútornou logickou štruktúrou.

- Možnosť zadefinovať vlastnú technológiu hradiel.
- Možnosť spustiť a nastaviť simuláciu pomocou skriptu.
- Dobrá analýza citlivých častí obvodu.
- Možnosť tlače schém a výstupov simulácie.
- Možnosť uloženia schém a simulácií do .ps súboru.
- Viacjazyčné rozhranie.
- Ovládanie cez GUI alebo pomocou skriptu.
- Ukladanie súboru do Verilog formátu.
- Voľne šíriteľný program
- Veľmi dobra podpora klávesových skratiek

Nevýhody produktu TkGate sú nasledovné:

- Program sa nedá spustiť natívne pod operačným systémom Windows.
- Preklápacie obvody nie sú k dispozícii ako preddefinované komponenty a je nutné si ich manuálne vytvoriť ako modul.
- Nie je k dispozícii grafické rozlíšenie vodičov s hodnotou 0 alebo 1.

2.4 LOG

LOG je starší program na návrh a simuláciu logických obvodov. Jeho tvorba siaha do začiatkov 90- tých rokov. Tým je podmienený aj jeho jednoduchý dizajn.

2.4.1 Používateľské grafické rozhranie

Používateľské rozhranie nie je moc prívetivé aj keď základné dvoj vstupové hradlá ako AND, OR, NAND, NOR, INVERTOR a súčiastka vstupu a výstupu sú k dispozícii hned' v dolnej časti obrazovky. No v prípade použitia iných súčiastok je

nutné vstúpiť do knižnice a nájsť požadovanú súčiastku, čo nie je vždy jednoduché, pretože knižnica je naozaj rozsiahla.

2.4.2 Návrh logického obvodu

Návrh logického obvodu sa robí vkladaním súčiastok z dolnej lišty a spájaním pomocou vodičov. Nepraktické je hlavne nemožnosť posúvať súčiastky zo zachovaním vodičov. V prípade posunu súčiastky, vodič zostane na pôvodnom mieste bez zapojenia. Editácia už zhotoveného obvodu je taktiež problematická.

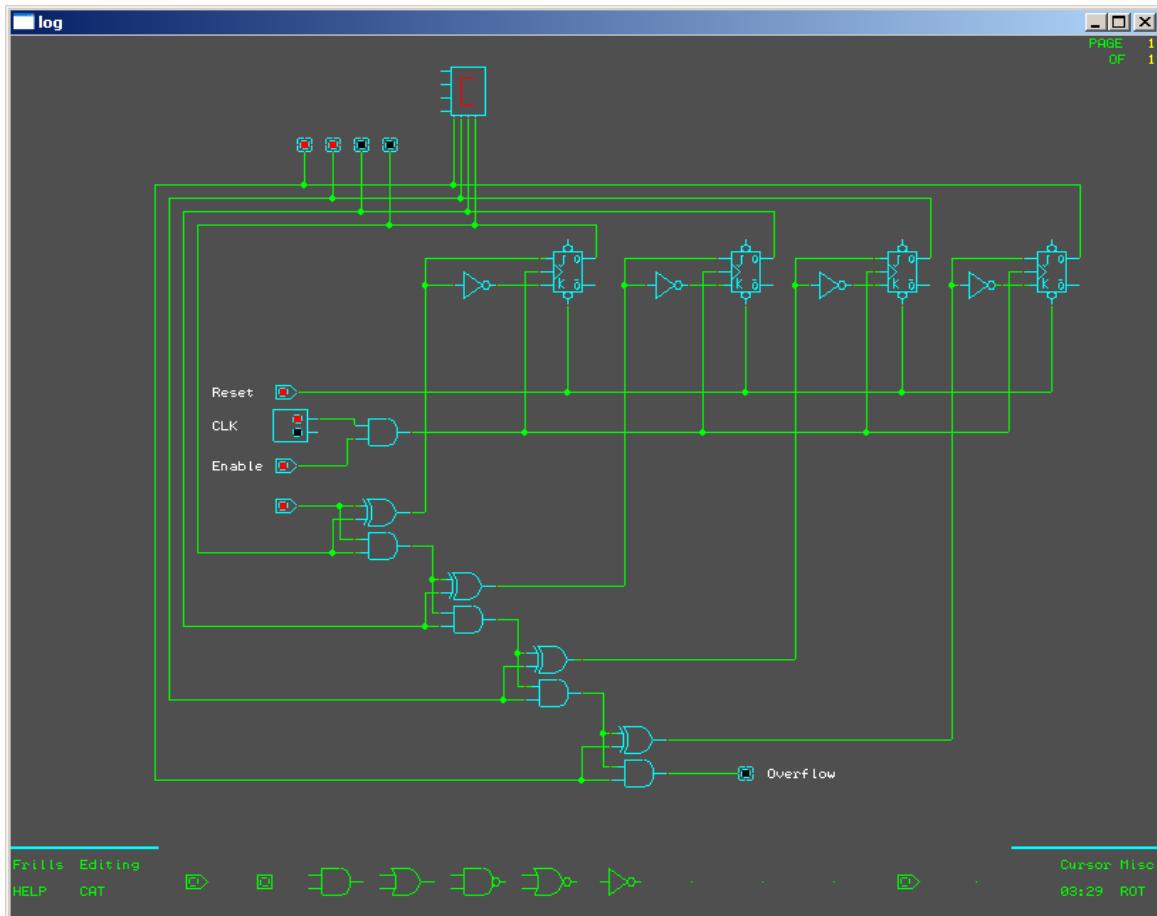
Knižnica obsahuje množstvo súčiastok ako viac vstupové hradlá, multiplexory, displeje, časovače, generátory a iné, čo považujem za pozitívne.

Listing of gates				Digital gates	Group 1
7SEG	PORCEDRU	NAND	ORX4		
10COUNT	GDNEG	NAND3	PULSE		
16COUNT	GDP0S	NAND4	SCOPE		
AND	INST0	NAND8	SHIFT		
AND3	INST1	NANDX	SRAM8K		
AND4	INST2	NANDX3	SWCOMPL		
AND8	INST3	NANDX4	SWITCH		
ANDX	INST4	NOR	SWITCH2		
ANDX3	INST5	NOR3	TIE		
ANDX4	INU	NOR4	TIEGND		
HSCBISP	INU4	NOR8	TNEG		
ASCKBD	INU4A	NORK	TP0S		
BREAK	INU5	NORK3	XNOR		
CLOCK	JRNEG	NORK4	XOR		
COMPL	JKPOS	OR			
COMPL2	KEYPAD	OR3			
DIGH	LATCH	OR4			
DNEG	LED	OR8			
DPOS	LED2	ORK			
EDGE	LED3	ORX3			
+ for next group, - for last group, space bar to quit.					

Obr. Výber prvkov z knižnice skupiny 1 z 8

2.4.3 Simulácia

Simulácia sa uskutočňuje neustále aj pri tvorbe obvodu, takže hned' pri zapojení súčiastky vidíme výsledok simulácie.

Obr. Počítadlo navrhnuté a simulované v LOGu

2.4.4 Výhody a nevýhody produktu LOG

Výhody produktu LOG sú nasledovné:

- Nemusí sa inštalovať.
- Program zaberá len niečo okolo 1 MB.
- Kolízne situácie obvodu sa automaticky vyznačia červenou farbou
- Na jednoduché obvody je celkom vhodný

Nevýhody produktu LOG sú nasledovné:

- Neintuitívne grafické rozhranie.
- Zlá editácia logického obvodu.

- Pri spustení programu je permanentne vyťažené jedno fyzické jadro procesora takmer na 100 %.
- Slabá podpora klávesových skratiek
- Nemožnosť tvoriť rozsiahle obvody
- Zložitá konfigurácia súčiastok
- Nemožnosť exportu obvodu do obrázkového formátu
- Podpora len vlastného súborového formátu .lgf.

2.5 MVSIS

MVSIS je experimentálny softvér pre optimalizáciu a syntézu sekvenčných obvodov s viac hodnotovou logikou. Jedná sa o sieť uzlov, kde každý uzol predstavuje viac hodnotovú reláciu. Nástroj MVSIS je nástupcom pôvodného systému SIS, ktorý sa už v súčasnosti nepoužíva, kvôli staršej technológií.

Nástroj MVSIS bol vyvinutí tak ako SIS v Berkeley v Spojených štátach amerických. Skupina vývojárov MVSIS študuje logickú syntézu a verifikáciu návrhu technológie VLSI (Very-large-scale integration), čo je jedna z generácií výroby polovodičových čipov v veľkou integráciou polovodičových prvkov na jednom čipe. Hlavný dôraz MVSIS je kladený na nové optimalizačné algoritmy, ktoré zlepšia kvalitu obvodov, ktoré sú generované pomocou automatických nástrojov na syntézu a zároveň budú škálovateľné aj pre praktické využitie.

Väčšina algoritmov vyvinuté touto skupinou vývojárov sú zahrnuté v open-source programe MVSIS aj keď počiatočným cieľom MVSIS bola logická minimalizácia pre siete s viac hodnotovou logikou, ale postupom času sa vyvinula v plnohodnotný nástroj pre syntézu a overovanie všeobecne.

2.5.1 Viac hodnotová logická syntéza

Viac hodnotová logická syntéza môže mať mnoho aplikácií:

- Logická syntéza pre viac hodnotové hardvérové zariadenia s prúdovým módom.

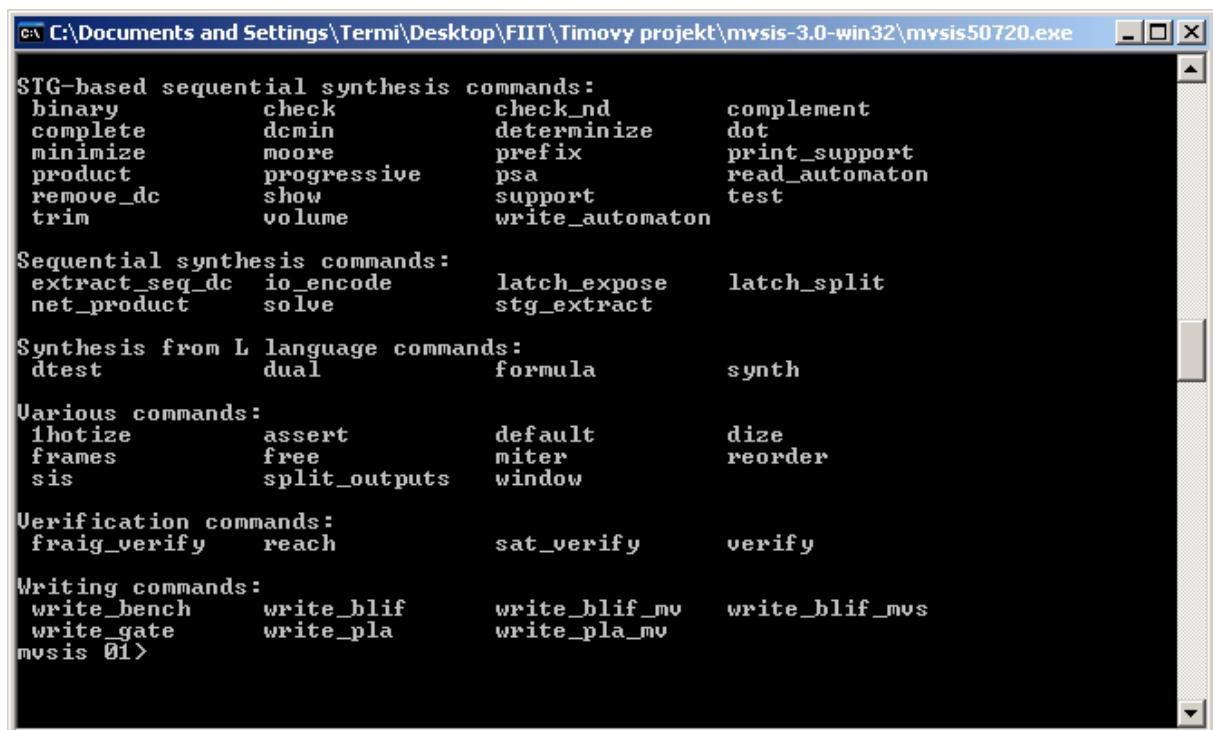
- Počiatočná manipulácia s popisom hardvéru predtým, ako je zakódovaný do binárnej podoby a spracovaný štandardným programom logickej syntézy.
- Softvér prirodzene podporuje vyhodnotenie viac hodnotových premenných v jednom cykle. Pre vložené aplikácie špecifikované zo synchronných jazykov s konečným stavom, môžu byť logické syntézy aplikované na optimalizáciu riadenia toku.
- Asynchrónna syntéza oneskorení necitlivých obvodov (DI).
- Zber dát, kde cieľom je jednoduchý popis, ktorý zahŕňa obsah niektorých údajov.

Logika MVSIS siete je vlastne rozšírenie tradičnej boolean siete, ktorá zahŕňa viac hodnotové uzly, každý s vlastným rozsahom. MVSIS obsahuje všetky technológie nezávisle transformované zo SIS pre syntézu kombinačných logických obvodov z binárnej do viac hodnotovej logiky.

Na minimalizáciu uzla sa používa BDD (binary decision diagram), čiže binárny rozhodovací diagram, ktorý zvládne aj väčšie dvojúrovňové funkcie. Algoritmy MVSIS sú použité na konverziu z viac hodnotovej logiky do binárnej logiky a opačne. Taktiež vedia odhadnúť optimalizáciu vo viachodnotovej oblasti, ešte predtým ako nastane konverzia do binárnej logiky.

Viac hodnotový obvod sa do programu MVSIS nahráva ako súborový formát BLIF-MV. Takýto súbor môže byť vygenerovaný programom Verilog. Binárne obvody sú ukladané v BLIF formáte a môžu byť taktiež nahraté do MVSIS. Po načítaní súboru do MVSIS, je návrh siete prekonvertovaný do viachodnotovej reprezentácie. MVSIS obsahuje príkazy na čítanie, zápis do alebo zo súboru a zobrazovanie súboru. Príkazy na čítanie rozpoznávajú rozdielnosť formátov BLIF a BLIF-MV. Každá výstupná hodnota vo MV (multi-value) funkcií sa nazýva i-set.

MVSIS pozná tieto skupiny príkazov: základne, čítacie, zapisujúce, tlačové, časovacie, mapujúce, menujúce, overujúce, vykonávajúce kombinačnú syntézu, vykonávajúce sekvenčnú syntézu


```
C:\Documents and Settings\Termi\Desktop\FIIT\Timový projekt\mvsis-3.0-win32\mvsis50720.exe

STG-based sequential synthesis commands:
binary          check           check_nd      complement
complete        dcmin          determinize   dot
minimize        moore          prefix         print_support
product         progressive    psa            read_automaton
remove_dc       show            support        test
trim            volume          write_automaton

Sequential synthesis commands:
extract_seq_dc  io_encode     latch_expose  latch_split
net_product     solve          stg_extract

Synthesis from L language commands:
dtest           dual           formula       synth

Various commands:
1hotize         assert         default       dize
frames          free           miter         reorder
sis             split_outputs  window

Verification commands:
fraig_verify    reach          sat_verify   verify

Writing commands:
write_bench     write_blif     write_blif_mv write_blif_mvs
write_gate      write_pla      write_pla_mv
mvsis 01>
```

Obr. Konzolové prostredie nástroja MVSIS po zadaní príkazu help

2.6 CUDD

CUDD (Colorado University Decision Diagram) je balík funkcií na manipuláciu s rozhodovacími diagramami (BDD, ADD, ZBDD) a na ich transformáciu medzi sebou. BDD a ZBDD slúžia na reprezentáciu spínacích funkcií, zatiaľ čo ADD dokáže opísť funkciu z množiny $\{0,1\}^n$ do ľubovoľnej množiny [1].

Balík CUDD je možné použiť tromi rôznymi spôsobmi [1]:

- 'Black box' - vytvorenie aplikácie na prácu s rozhodovacími diagramami s využitím iba existujúcich funkcií z balíka. V tomto prípade nie je nutné riešiť preusporiadanie premenných aplikáciou, ale CUDD to vykoná sám.
- 'Clear box' - doprogramovanie vlastných funkcií, ktoré priamo rekurzívne manipulujú s rozhodovacím diagramom, za účelom zvýšenia optimalizácie.
- Prostredníctvom rozhrania - CUDD je distribuované spolu s C++ rozhraním, ktoré umožňujú rýchle prototypovanie. Tento prístup má tú výhodu, že nie je nutné staráť sa o manažment pamäte a preťaženie operátorov.

Pre CUDD existuje viacero rozšírení ako napr. PerlDD (Perl5 rozhranie), DDcal (pre vykreslovanie grafov), alebo DDDMP (pre kompaktné uloženie diagramu).

2.6.1 Dátové štruktúry CUDD

1. Uzly

Rozhodovacie diagramy sú tvorené uzlami, ktoré sú realizované v CUDD ako štruktúra DdNode. DdNode nesie základné informácie o uzle ako index uzla, počet odkazov na uzol, hodnota uzla a ukazovatele na susedné uzly.

2. Manažér

Štruktúra DdManager, pomocou hašovacej tabuľky uzlov, zabezpečuje jedinečnosť každého uzla a zaistuje teda kanonickosť rozhodovacieho diagramu. V jedenej aplikácii je možné mať naraz viacej aktívnych manažérov.

3. Vyrovnávacia pamäť (cache)

Slúži hlavne na dočasné uchovávanie výsledkov pri rekurzívnych manipuláciach diagramu.

2.6.2 Princíp práce s CUDD

Štruktúra programu je rovnaká ako v C/C++, čiže najprv je nutné zadefinovať závislosti na rôznych knižniciach, potom makrá, konštanty, globálne premenné a rôzne funkcie na prácu s RD. Predtým ako začne aplikácia manipulovať s RD je nutné inicializovať manažéra. Potom treba vytvoriť a opísat RD. Keď je vytvorený, môže aplikácia začať použiť rôzne funkcie z balíka na manipuláciu s RD. Po dokončení zadaných operácií nad RD ukončíme manažéra a program ukončíme.

CUDD balík poskytuje viacero funkcií na uloženie RD do súboru. Ukladanie do formátu *blif* je obmedzené len na BDD. BDD, ADD a ZBDD je možné uložiť vo formáte vhodnom na vykreslenie RD pomocou programu *dot* od Eleftherios Koutsofios a Stephen C. North [1]. BDD a ADD sa dajú takisto uložiť do formátu vhodného na vykreslenie v programe *daVinci* vyvinutého Univerzitou Brémy [1].

2.7 BDS

Je systém určený na optimalizáciu logických obvodov, pochádzajúci z University of Massachusetts, využívajúci techniku BDD (binary decision diagram – binárnych rozhodovacích diagramov). Štruktúra správne organizovaného binárneho rozhodovacieho diagramu odhaluje dôležité informácie o jeho funkčnej dekompozícii. V BDD sa dajú nájsť rôzne štruktúry, tiež označované ako dominátory, ktoré vedú k efektívnej dekompozícii AND, OR, XOR a multiplexor [x]. Systém je veľmi efektívny, ale zvládne len obvody, pre ktoré sa dá vytvoriť BDD diagram. Systém je implementovaný v programovacom jazyku C. Vstupom je obvod zapísaný v súborovom formáte BLIF, ktorý sa následne transformuje na booleovskú sieť, rozloží ju do množiny uzlov, zjednoduší pomocou techník BDD a nakoniec dekomponuje.

Existuje aj novšia, vylepšená implementácia pod názvom BDS-PGA. Táto vylepšená verzia pôvodného BDS optimalizuje navrhované obvody pre použitie v FPGA obvodoch.

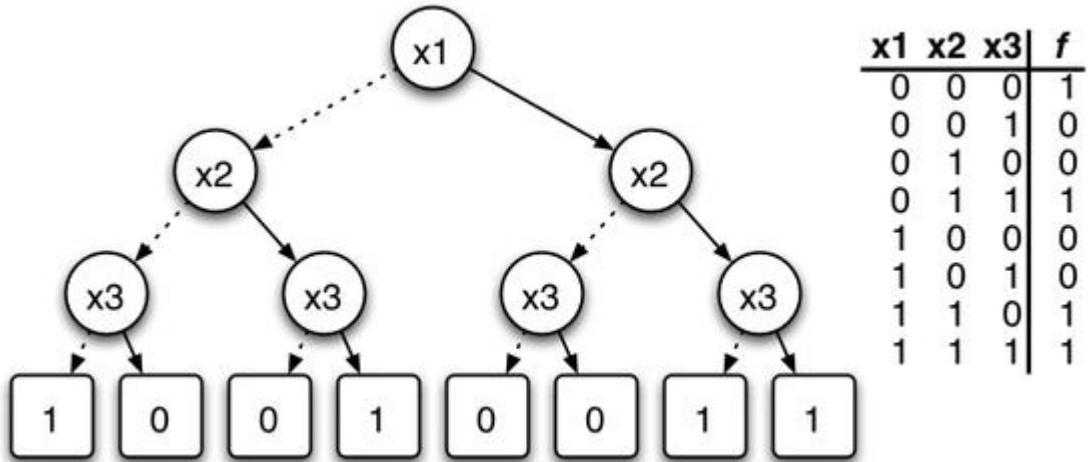
2.7.1 BDD

Binárny rozhodovací diagram je dátová štruktúra využívaná na reprezentáciu Boolovej funkcie, ktorá sa znázorňuje v tvare rozhodovacieho stromu, kde sa každá hrana označí číslom 0 alebo 1. Po prepise funkcie do diagramu sa aplikujú nasledovné operácie:

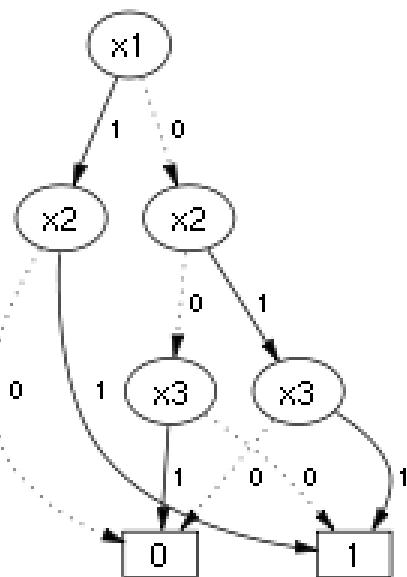
- Spojenie izomorfíných podstromov
- Eliminácia redundantných testov

Po týchto úpravách môžeme povedať, že diagram je usporiadany a redukovaný. Redukované usporiadane binárne rozhodovacie diagramy majú vlastnosť, že sú unikátné pre konkrétnu funkciu.

Príklad: Majme funkciu $f(x_1, x_2, x_3) = \overline{x_1} \cdot \overline{x_2} \cdot \overline{x_3} + x_1 \cdot x_1 \cdot x_2 + x_2 \cdot x_3$. Na nasledujúcom obrázku je vidieť binárny rozhodovací diagram pre túto funkciu.

Tento diagram neboli zatial upravený. Ak aplikujeme úpravy uvedené vyššie, dostaneme diagram ako na ďalšom obrazku:

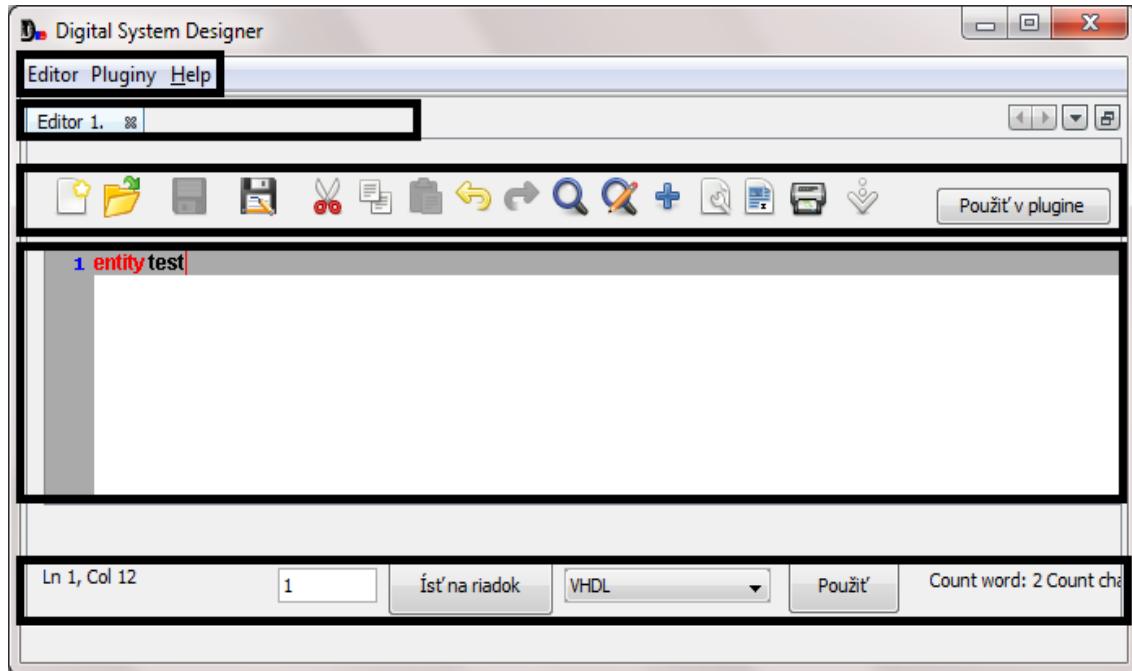
Na tento diagram boli aplikované najmä úpravy eliminácie redundantných uzlov, keďže niektoré uzly dávali rovnakú hodnotu na výstupe a boli teda zbytočné.

2.8 Digital System Designer

Digital system designer je jednoduchý modulárny program na návrh digitálnych systémov, ktorý vznikol ako produkt členov tímu č.10 na predmete Tímový projekt. Systém je kompletne naprogramovaný v Java a je multiplatformový, funguje na operačných systémoch Windows, Linux a MacOS.

2.8.1 Užívateľské rozhranie

Po spustení programu sa otvorí hlavné okno, ktoré je rozdelené na niekoľko časťí:

Hlavné menu je veľmi jednoduché a obsahuje len niekoľko položiek rozdelených do 3 kategórií: Editor, Pluginy a Help. V kategórii Editor je možnosť vytvoriť nový súbor a zavrieť program. Pod Pluginmi sa nachádza možnosť zobraziť všetky inštalované pluginy, odkiaľ sa dajú ovládať, pridávať nové, spúštať alebo odoberať. V nápovede sa nachádzajú len informácie o vývojovom tíme.

Lišta so záložkami – obsahuje záložky otvorených okien v programe a je možné sa medzi nimi prepínat.

Lišta s nástrojmi je zrejme najdôležitejším ovládacím prvkom. Obsahuje všetky dostupné nástroje, ktoré by mohol používateľ potrebovať. Dá sa tu nájsť napríklad otváranie a ukladanie súborov, kopírovanie, vkladanie a kopírovanie textu, možnosť kroku späť a dopredu, tlač a ďalšie.

Textový editor zabera najviac priestoru v hlavnom okne. Ide o klasický textový editor so zvýrazňovaním syntaxe a číslovaním riadkov.

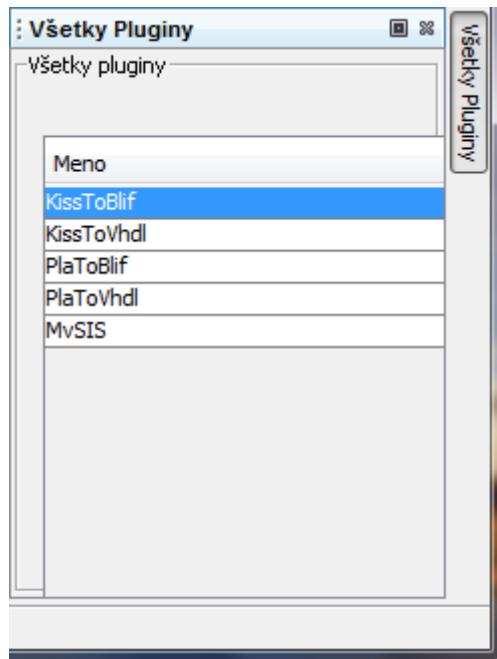
Ovládanie editora v spodnej časti hlavného okna slúži len na rýchly presun na určitú pozíciu a voľba programovacieho jazyka na zvýrazňovanie syntaxe v editore.

2.8.2 Modulárnosť

Modulárnosť je v danom programe zabezpečená využívaním niekoľkých externých programov na realizáciu prevodov medzi súborovými formátmi:

- Kiss to blif – prevádzza súbory z formátu KISS na formát BLIF
- Kiss to vhdl – prevádzza súbory z formátu KISS na formát VHDL
- Pla to blif – prevádzza súbory z formátu PLA na formát BLIF
- Pla to vhdl – prevádzza súbory z formátu PLA na formát VHDL
- MVSIS – modul na prácu s programom MVSIS

Všetky tieto moduly sú realizované ako externé programy v jazyku Java a po spustení v programe sa volajú pomocou príkazového riadku so zadanými parametrami. Potrebné parametre sú pre každý modul definované v XML súbore. Samozrejme sa dajú v prípade potreby pridať (dorobiť) ďalšie.

2.8.3 Zhodnotenie

Medzi hlavné výhody programu by som určite zaradil textový editor so zvýrazňovaním syntaxe a externé pluginy. Práve tieto funkcie by sme sa chceli pokúsiť prebrať do nášho programu, ktorý budeme implementovať a mierne vylepšíť.

Slabšie stránky analyzovaného programu sú podľa môjho názoru najmä neprehľadné grafické používateľské rozhranie a menu. Tieto oblasti by sme chceli realizovať inak a podľa možností lepšie.

2.9 Digi Creator

Táto kapitola bude zameraná na dôkladný opis produktu Digi Creator, jeho používanie, možnosti pre ďalšie rozširovanie a zlepšovanie nájdených nedostatkov.

2.9.1 Systémové požiadavky

Produkt Digi Creator kladie na systém len minimálne nároky. Spustenie programu je podmienené operačným systémom Microsoft Windows XP a jeho minimálnymi systémovými požiadavkami, ktoré sú nasledovné:

- Procesor Intel/AMD 300 MHz
- 128 MB RAM
- Monitor podporujúci rozlíšenie 800x600
- Klávesnica a myš
- 100MB voľného miesta na pevnom disku

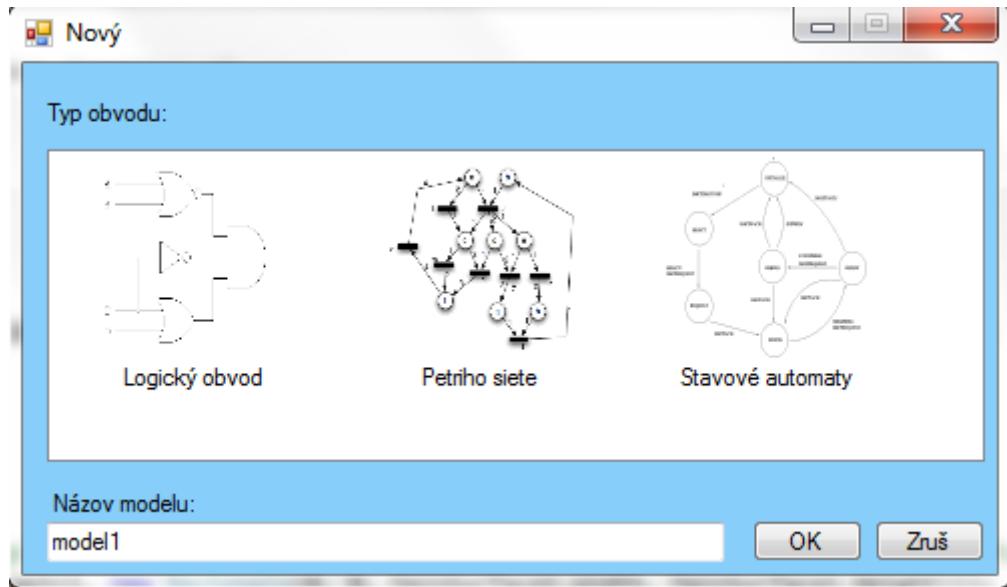
Autori neuvádzajú, či produkt Digi Creator bol testovaný i pod iným operačným systémom z nižšej rady operačných systémov Microsoft Windows alebo pod iným konkurenčným operačným systémom.

Softvérové nároky sú nasledovné:

- Operačný systém Windows XP, Windows Vista, Windows 7
- Platforma .NET 2.0

2.9.2 Spustenie programu Digi Creator

Po skompilovaní a spustení programu Digi Creator má užívateľ v úvodnej zobrazenej ponuke (obr. 1) na výber typ obvodu. Výber pozostáva z troch typov obvodov a to Logický obvod, Petriho siete a Stavové automaty.

Obr. 1 – úvodná ponuka

Po výbere je ešte potrebné zadať názov modelu a kliknutím na tlačidlo „ok“ sa užívateľ dostane do okna hlavnej aplikácie.

2.9.3 Architektúra systému

Ako spomínajú autori v svojej práci, produkt Digi Creator bol vytváraný s úmyslom vytvoriť prostredie, s ktorým by mohli študenti pracovať na čo najväčšom počte predmetov zameraných na návrh digitálnych systémov, a takisto prostredie zastrešujúce všetky metodiky návrhu na všetkých úrovniach.

Hlavné ciele projektu boli nasledovné:

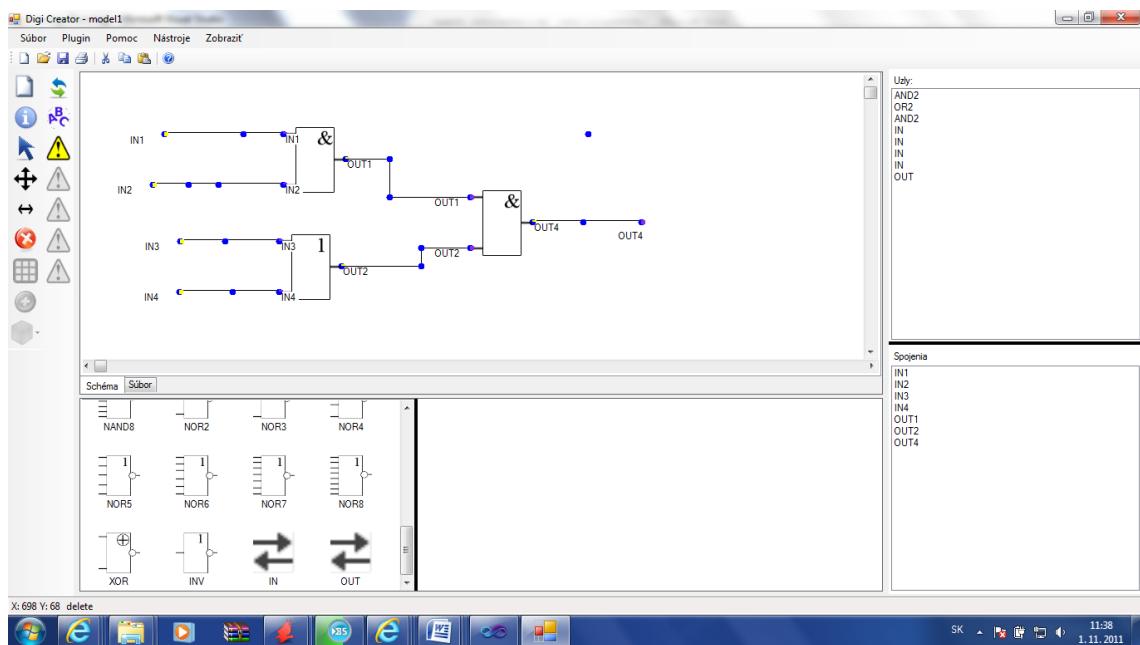
- Základ pre modulárny aplikačný systém umožňujúci prácu s čo najväčším množstvom metodík návrhu.

- Umožniť dodatočné pridávanie nových metodík.
- Podporovať súborové štandardy - BLIF, KISS, SLIF, atď.
- Zahrnutý grafický editor pre klasické hradlové obvody, Petriho siete, Konečné stavové automaty, prípadne iné grafické modely používané pri návrhu.
- Podpora simulácie daných grafických modelov (príkladom je PIPE pre Petriho siete alebo LOG pre hradlové obvody)

Digi Creator bol vyvíjaný v implementačnom prostredí Microsoft Visual C#. Produkt sa skladá z modulov vykonávajúcich požadované operácie a hlavnej aplikácie, ktorá všetky tieto moduly zastrešuje.

Hlavná aplikácia (obr. 1) poskytuje nasledovné:

- Kresliacu plochu, ktorá je umiestnená v strede hlavnej aplikácie
- Panel nástrojov umiestnený v ľavom boku hlavnej aplikácie
- Ponuka aktuálnych dostupných kresliacich prvkov umiestnená v ľavom dolnom rohu
- Okno s popisom jednotlivého prvku nachádzajúceho sa v schéme, ktoré je umiestnené pravom dolnom rohu
- Výpis všetkých uzlov v schéme umiestnený v pravom hornom rohu
- Výpis všetkých spojení v schéme umiestnený v ľavom hornom rohu

Obr. 1 – hlavná aplikácia

V súčasnosti Digi Creator obsahuje nasledovné moduly:

- BLIF: Pridáva podporu pre súborový formát blif
- Simplifier: Pridáva podporu pre zjednodušovanie logických funkcií
- ToVHDLsaver: Uloženie obvodu do súboru podľa jeho logickej funkcie
- PNML: Pridáva podporu pre súborový formát pnml
- Stavové automaty: Pridáva podporu pre stavové automaty – podpora pre súborový formát KISS
- Konverzia medzi príbuznými súborovými formátmi

Autori uvádzajú, že posledné dva moduly využívajú príkazy programu SIS sis_bds.exe, ktoré sa mu zadajú presmerovaním vstupov.

2.9.4 Modulárnosť produktu a používané rozhranie

Modulárnosť produktu zabezpečuje ďalšie jednoduché pridávanie potrebných rozširovacích modulov, funkcií a komponentov. V prípade Digi Creatoru je táto modulárnosť zachovaná nasledujúcim spôsobom:

- Hlavná aplikácia, ktorá tvorí samostatnú entitu v projekte
- Prídavné moduly, ktoré podobne ako hlavná aplikácia, tvoria samostatné entity v projekte
- Rozhranie zabezpečujúce komunikáciu modulov a hlavnej aplikácie

Namespace *PluginInterface* v sebe zoskupuje entity ako triedy, objekty a funkcie, ktoré priamo súvisia s vytváraným funkčným rozhraním pre komunikáciu hlavnej aplikácie a modulov. Sú to tieto nasledovné:

- Rozhranie *IPlugin*
- Rozhranie *IPluginHost*
- Trieda *SavedNode*
- Trieda *SavedCon*

2.9.4.1 Rozhrania *IPlugin* a *IPluginHost*

V produkte Digi Creator sú vytvorené dve rozhrania *IPlugin* a *IPluginHost*, ktoré zaistujú komunikáciu medzi hlavnou aplikáciou a modulom. Nato aby hlavná aplikácia mala schopnosť rozoznávať rozširujúce moduly je potrebné, aby takýto modul mal definované určité vlastnosti a práve nato slúži rozhranie *IPlugin*. V každom novom module je potrebné definovať tieto vlastnosti. Rozhranie *IPlugin* obsahuje nasledujúce vlastnosti:

```
public interface IPlugin
{
    // definicia hlavnej aplikacie
    IPluginHost Host { get; set; }
    // nazov pluginu
    string PlugName { get; }
    // opis pluginu
    string Description { get; }
    // autor
    string Author { get; }
    // verzia
    string Version { get; }
    // typ (Logic, Petri alebo FSM)
    string Type { get; }
    // zaklad pluginu
    System.Windows.Forms.UserControl MainInterface { get; }
    // co sa ma vykonat pri nacitani
    void Initialize();
```

```

    // co sa ma vykonat pri ukonceni
    void Dispose();
}

```

Konečné prepojenie hlavnej aplikácie a modulu poskytuje rozhranie *IPluginHost*. Toto rozhranie zahŕňa prototypy metód, pomocou ktorých je možné získavať údaje z hlavnej aplikácie, alebo určité potrebné funkcie. *IPluginHost* obsahuje nasledovné:

```

// zakladne metody, cez ktore sa komunikuje s hlavnou aplikaciou
public interface IPluginHost
{
    // vrati konkretny objekt vyhľadany podla mena
    Object ReturnObject(string Name);
    // spoji vsetky porty s rovnakym nazvom
    void ConnectAll();
    // vytvorí uzol s danymi parametrami
    void CreateNode(int x, int y, int ID, string Name, string
Type, string[] portsIN, string portsOUT);
    // spoji uzly n1 a n2
    void ConnectNodes(string n1, string n2);
    // pretazena metoda, s pridanym argumentom pre nastavenie
nazvu
    // spojenia
    void ConnectNodes(string n1, string n2, string name);
    // ulozi aktualny obvod do docasneho suboru
    bool UlozUzly();
    // vymaze sa vsetko (ako keby sa vytvoril novy projekt)
    void Cleanup();
    // vrati nazov modelu
    string GetModelName();
    // nastavi nazov modelu
    void SetModelName(string Name);
    // vrati vystupne funkcie
    ArrayList GetFunctions();
    // nastavi sirku vstupu a vystupu pre stavove automaty
    void SetStateInputs(int first, int second);
    //vrati zoznam aktualnych funkcií
    ArrayList GetFunctionsContent();
    //nastavi zoznam zjednodusenu funkciu
    void SetFunctionsContent(ArrayList setter);
    //vrati hodnotu prepinaca changed
    bool GetChanged();
    //nastavi prepinac changed
    void SetChanged(bool setter);
}

```

Novovytvorený modul musí implementovať tieto dve rozhrania pre správnu funkčnosť. Vytvorenie nového zásuvného modulu sa docieli jednoducho, a to pripojením dynamickej knižnice *PluginInterface.dll*. Táto knižnica je výsledkom kompliacie projektu Digi Creator.

2.9.4.2 Triedy SavedNode a SavedCon

Okrem rozhraní, ktoré poskytujú vlastnosti, metódy a funkcie pre komunikáciu s hlavnou aplikáciou sú v Namespace *PluginInterface* obsiahnuté i triedy, ktoré v sebe definujú základné typy objektov pre uzly a prepojenia. Tieto objekty sú využívané ako v moduloch tak i v hlavnej aplikácii.

Trieda SavedNode obsahuje nasledovné:

```
[Serializable]
public class SavedNode
{
    // nazov uzla
    public string Name = "";
    // typ uzla podla danego standardu, na ktorom
    // sa dohodneme, napr AND2, AND3, PLACE, atd.
    public string Type = "NA";
    // id, pre pripad potreby
    public int id;
    // pole vstupov, su tam ulozene nazvy vstupov
    public ArrayList ConIN = new ArrayList();
    // pole vystupov - nazvy
    public ArrayList ConOut = new ArrayList();
    // suradnice uzla
    public int X = -1;
    public int Y = -1;
}
```

Trieda SavedCon

```
[Serializable]
public class SavedCon
{
    // nazov prepojenia
    public string Name = "";
    //Nazov zaciatocneho uzla
    public string StartNode = "";
    // nazov koncoveho uzla
    public string EndNode = "";
}
```

2.9.4.3 Načítanie modulov

Po spustení programu sú načítané relevantné moduly, ktoré sú určené pre prácu s daným digitálnym systémom. Tieto moduly sú reprezentované vo forme dynamických knižníc. Schopnosť správne načítať potrebné moduly je zabezpečená vlastnosťou *Type*, v ktorej je uchovaný typ digitálneho systému a môže nadobúdať nasledovné atribúty:

- Petri – typ digitálneho systému Petriho sietí

- Logic – typ digitálneho systému logických obvodov
- FSM – typ digitálneho systému stavových automatov

Moduly sú načítavané z adresára `./Plugins` a to vždy pri vytváraní nového projektu. Počas načítavania sa kontroluje prípona `.dll` knižnice a taktiež či obsahuje všetky náležitosti definované v rozhraní `IPlugin`.

2.9.5 Serializácia

Vo vytvorenom produkte Digi Creator je použitá serializácia. Jedná sa o proces konvertovania dátových štruktúr alebo objektov do formátu, ktorý tvorí jeden celok. Z tohto celku je potom následne možné získať jednotlivé serializované dáta.

Autori touto serializáciou vyriešili problém prevodu nakresleného obvodu v grafickej podobe do súboru. Z konkrétneho modulu je zavolaná funkcia `UlozUzly()`, ktorá vytvára dva súbory a to:

- `obvod_tmp.z5` – tento súbor obsahuje všetky uzly, ktoré sa v danej schéme nachádzajú. Na ukladanie uzlov sa využíva vyššie spomínaná trieda `SavedNode`.
- `arc_tmp.z5` – tento súbor obsahuje všetky spojenia, ktoré sa v danej schéme nachádzajú. Na ukladanie spojení sa využíva vyššie spomínaná trieda `SavedCon`.

Ak nastane situácia kedy potrebuje modul použiť objekt z jedného alebo druhého súboru, deje sa to pomocou deserializácie.

Funkcia na serializáciu je nasledovná:

```
public bool UlozUzly()
{
    Stream stream = File.Open("obvod_tmp.z5", FileMode.Create);
    BinaryFormatter bf = new BinaryFormatter();
    foreach (NodeCtrl node in Nodes)
    {
        SavedNode _node = new SavedNode();
        _node.ConIN = node.ConIN;
        _node.ConOut = node.ConOut;
        //tu sa naplnaju vlastnosti objektu
        bf.Serialize(stream, _node);
    }
    stream.Close();
    // toto iste sa vykonava aj pre vsetky
}
```

V prípade deserializácie ide o opačný postup – čítanie zo súboru.

2.9.6 Testovanie a používanie produktu Digi Creator

Táto kapitola bude predovšetkým pojednávať o bežnom užívateľskom používaní produktu, o zistených nedostatkoch pri jeho používaní, náhodné testy, ako aj celkové zhodnotenie intuitívnosti, komplexnosti, ďalších možných vplyvov na užívateľa a samozrejme prípadne návrhy na zlepšenie produktu. Testovanie a používanie bude vždy prebiehať jednotlivo pre konkrétny typ obvodu digitálneho systému a následne potom bude zhodnotený produkt ako celok.

2.9.6.1 Typ obvodu logický obvod

Po zvolení typu obvodu logický obvod je následne spustená aplikácia a užívateľ môže začať pracovať na kreslení schémy logického obvodu, poprípade takúto schému otvoriť z BLIF súboru.

Kreslenie je intuitívne a užívateľ má hned bez zbytočného hľadania prístupné najčastejšie používané logické hradlá a to hradlá typu INVERTOR, AND, NAND, OR, NOR, IN, OUT a ich variácie podľa počtu vstupov. Vstup IN a výstup OUT je na schéme prezentovaný ako malý bod, čo je podľa mňa neprehľadné, nepraktické a pri zložitejších logických obvodoch i nepoužiteľné. Výhodnejšie by bolo použiť väčšiu grafickú reprezentáciu týchto hradiel.

Ďalšiu neprehľadnosť a nepraktickosť spôsobuje nejednoznačnosť pomenovávania uzlov v schéme. Logickým hradlám sa po pridaní do schémy automaticky vytvorí pomenovanie. Toto pomenovanie je však pre každý uzol rovnaké a práve preto je obrovský problém orientovať sa vo výpise uzlov. Zmena názvu je takisto komplikovaná a dokonca i nemožná. Zmena pri premenovaní uzla sa v zozname uzlov neprejaví ! Toto významné obmedzenie je potrebné ošetriť napríklad spôsobom premenovávania uzlov po dvojklik na konkrétny uzol v okne, kde sú všetky uzly zobrazené.

Najviac pri kreslení podľa môjho názoru absentuje ľubovoľné kreslenie čiar – signálov a nadpájanie signálov na ľubovoľnom mieste – bode. V schéme je možnosť vedenia signálov a spájanie len z bodu IN a z bodu OUT.

Ďalšia nedokonalosť, na ktorú som prišiel až po určitom čase, spočíva vo vytvorení spojenia v tom istom bode. Takéto spojenie je logicky nesprávne a nemalo by byť umožnené užívateľovi vykonať takúto možnosť.

Pri vytváraní spojov sa objekty v schéme niekedy správajú nepredvídateľne. Ide o to, že nato aby sa vytvoril spoj je potrebné kliknúť presne na určité miesto – bod spoju. Ak užívateľ klikne trocha vedľa, objekt sa samovoľne presunie na miesto kliknutia. To môže pôsobiť rušivo hlavne kvôli tomu, že body spájania sú malé a užívateľ nie vždy presne odhadne miesto kliknutia.

Ukladanie logického obvodu do súborového formátu BLIF prebieha bez komplikácií. Súbor má správny formát podľa normy BLIF.

Otváranie súborového formátu jednoduchého logického obvodu, ktorý obsahuje jedno logické hradlo je úplne bezproblémové. Problémy začínajú narastať pri zložitejších obvodoch s obsahom väčšieho počtu logických hradiel. Uzly sú v schéme častokrát rozhádzané, signály vedené z uzlov sú prekrývané a celková schéma pôsobí neprehľadne a miestami pri veľkých schémach i nepoužiteľne. Riešením by mohlo byť pridanie funkcie, ktorá by zaistila neprekrývanie sa signálov a správne rozmiestnenie uzlov v schéme.

Ďalšia chybička krásy sa neskôr ukázala ako chyba, ktorú je potrebné v projekte riešiť. Rýchlym dvojklikom na bod spoju sa objaví ďalší bod, s ktorým však nemožno manipulovať. Po viacnásobnom kliknutí sa po čase objaví v projekte nezachytená výnimka, ktorá nedovoľuje v programe ďalej pokračovať.

Vhodným vylepšením, ktoré by pomohlo k lepšej ovládateľnosti prvkov v schéme by bolo označenie viacerých uzlov súčasne a ich následne presunutie. V súčasnosti je možné presúvať len jeden uzol na obrazovke.

2.9.6.2 Typ obvodu Petriho siete

Podobne ako pri logických obvodoch je po zvolení typu obvodu Petriho siete možné začať kresliť, poprípade načítať schému z PNML súboru.

Užívateľovi sú ponúknuté všetky relevantné uzly potrebné pre vytvorenie plnohodnotnej grafovej štruktúry.

Na rozdiel od typu logických obvodov je hned po pridaní uzla do schémy vyžadovaný názov uzla. Práve to pokladám za veľmi užitočnú funkcionalitu, ktorá chýbala pri kreslení a navrhovaní logických obvodov. Takto je možné hned zo začiatku budovať prehľadnosť vytváratej schémy.

Kreslenie je intuitívne, jednoduché, prehľadné i pri väčších grafových štruktúrach. Manipulácia s uzlami v schéme je poznateľne jednoduchšia ako pri logických obvodoch, takisto ako aj vytváranie spojení medzi uzlami.

Ukladanie do súborového formátu PNML funguje bezchybne a súbor má po kontrole správny štandardný formát súborového formátu PNML.

Pri otváraní súboru PNML sú však menovky uzlov neprehľadne rozhádzané. Veľmi často sa stáva, že sa jedna cez druhú prekrývajú a tým výrazne rušivým vplyvom pôsobia na užívateľa. V tomto prípade by bolo vhodné implementovať funkciu, ktorá by toto rozloženie menoviek usporiadala a tým zamedzila nečitateľnosťi.

2.9.6.3 Typ obvodu stavové automaty

Pre opis obvodu stavové automaty slúži súborový formát KISS. Kreslenie a navrhovanie schémy je podobné ako pri predchádzajúcich dvoch typoch obvodov. Otváranie a ukladanie schémy prebieha bez problémov. Na rozdiel od predchádzajúcich dvoch typov obvodov, tento typ obvodu dokáže pri načítaní zo súboru pekne a prehľadne rozmiestniť všetky objekty na obrazovke.

2.9.7 Zhodnotenie produktu Digi Creator

Digi Creator je softvérový produkt, ktorý má za úlohu zjednodušiť, spríjemniť, sprehľadniť a hlavne zjednotiť prácu študentov pri navrhovaní digitálnych systémov. Myšlienka tohto programu je veľmi pekná, no je potrebné ju ďalej rozvíjať, implementované súčasti zdokonaľovať, ako aj pridávať a rozširovať o ďalšie potrebné funkcionality.

2.10 Používané súborové formáty v digitálnych systémoch

Táto kapitola bude pojednávať o rôznych súborových systémoch, ktoré sa používajú v digitálnych systémoch.

2.10.1 Súborový formát BLIF

Cieľom súborového formátu BLIF je opísat' logický obvod v textovej forme. Každý uzol má pripojenú dvoj - úrovňovú, jednovýstupovú logickú funkciu. Každá spätná väzba musí obsahovať aspoň jeden zámok. Každá siet' (alebo signál) má iba jeden vodič, a to buď signál, alebo bránu, ktorej vedenie signálu môže byť pomenované bez dvojznačnosti.

V uhlových zátvorkách sú <neterminály> a v guľatých sú (voliteľné konštrukcie).

Model je "flatened" hierarchický obvod. Súbor BLIF môže obsahovať mnoho modelov a odkazy na uvedené modely v iných BLIF súboroch.

Modely sú deklarované nasledovne:

- *.model <decl-model-name>* - string s menom modelu.
- *.inputs <decl-input-list>* - zoznam vstupných terminálov pre deklarovaný model, viacero riadkov je tu povolených. V prípade ak je toto prvý, alebo jediný model, tieto signály sú identifikované ako primárne vstupy. Viacero *.outputs* riadkov je spojených do jedného zoznamu.
- *.outputs <decl-output-list>* - zoznam výstupných terminálov pre deklarovaný model, viacero riadkov je povolených. V prípade ak je toto prvý, alebo jediný model, tieto signály sú identifikované ako primárne výstupy. Viacero *.outputs* riadkov je spojených do jedného zoznamu.
- *.clock <decl-clock-list>* - zoznam hodinových signálov deklarovaných v modeli. Viacero *.clock* riadkov je spojených do jedného zoznamu hod. signálov
- *<command>* - môže byť: *<logic-gate>*, *<generic-latch>*, *<library-gate>*,
<model-reference>, *<subfile-reference>*, *<fsm-description>*, *<clock-constraint>*,
<delay-constraint>

- .end – koniec súboru.

Deklarované meno každého nového modulu sa musí líšiť a byť jedinečné pre každý novovzniknutý model. V prípade ak .inputs (.outputs) nie sú špecifikované, môžu byť odvodene od signálov, ktoré nie sú výstupy (vstupy) iných logických blokov.

Deklarácie .inputs, .outputs, .clock, .end sú nepovinné. Deklarovanie mena modulu takisto nie je povinné. V tomto prípade sa použije ako meno modelu názov BLIF súboru.

V prípade ak nie je určený .clock, ide o čisto kombinačný obvod. Tieto .clock signály sú brané len v prvom modeli, rovnako aj príkazy <clock-constraint> a <delay-constraint>.

Označenie komentára vyzerá nasledovne:

označenie komentára# - tento znak sa logicky nesmie použiť v názvoch signálov.

Ak je „\” na konci riadku, príkaz pokračuje až na nasledovnom riadku

Príklad súborového formátu BLIF môže vyzeráť nasledovne:

```
.model simple
.inputs a b
.outputs c
.names a b c # .names popísaný neskôr
11 1
.end
# nepomenovaný model
.names a b \
c # ‘\’ na demonštráciu
11 1
```

2.10.1.1 Logické hradlá

<logic-gate> - priraduje signálu logickú funkciu v modeli.

Definícia logického hradla je nasledovná:

- *.names <input-1> <input-2> ... <input-n> <output>*
- *<pravdivostná tabuľka>* - formálne udáva n-vstupový, 1-výstupový PLA opis logickej funkcie daného hradla – {0,1,-} je použitý v n-bit +sirokej vstupnej rovine, {0,1} v 1-bit širokej výstupnej rovine. On = 1, Off = 0.
- *<výstup>* - reťazec udávajúci názov logického hradla
- *<vstup-1..n>* - vstupy hradla

Súborový formát BLIF uchováva časti obvodu ako súčet súčinov, a práve preto sú aj obvody vykreslované pomocou hradiel AND, OR a INVENTOR. Súbor BLIF musí mať na výstupe jednotkovú funkciu a tak hradlá ako NAND a NOR sa rozkladajú na podporované hradlá.

Príklad jednoduchého logického hradla s tabuľkou pravdivosti je nasledovný:

.names v3 v6 j u78 v13.15

1--0 1

-1-1 1

0-11 1

2.10.1.2 Don't cares

Don't cares tvorí samostatnú siet' v modeli špecifikovanú na konci modelu a to špecifikované nasledovne:

- *.excd* – označuje, že nasledujúci príkaz .names bude patriť k sieti vonkajších don't cares
- *.names <vstup-1> <vstup-2> ... <vstup-n> <výstup>*

- $\langle \text{pravdivostná tabuľka} \rangle$
- $\langle \text{výstup} \rangle$ - hl. Výstup s podmienkami don't cares
- $\langle vstup-1 \rangle \langle vstup-2 \rangle \dots \langle vstup-n \rangle$ - mená hlavných vstupov pre ktoré sú vyjadrené podmienky Don't cares.
- $\langle \text{pravdivostná tabuľka} \rangle$ - označuje n-vstupový a 1-výstupový PLA opis logických funkcií vyhovujúcich podmienkam Don't Cares na výstupe. [PPNDS, 2010/11]

Príklad obvodu s vonkajšími „don't cares“ je nasledovný:

```
.model a
.inputs x y
.outputs j
.subckt b x=x y=y j=j
.exdc
.names x j
1 1
.end
```

```
.model b
.inputs x y
.outputs j
.names x y j
11 1
.end
```

2.10.1.3 Preklápacie Obvody a zámky

Označenie `<generic-latch>` slúži na vytvorenie oneskorenia v obvode. Môže byť využitý na vytvorenie ľubovoľného zámku, alebo preklápacieho obvodu a jeho špecifikácia vyzerá nasledovne:

- `<vstup>` – dátový vstup do zámku
- `<výstup>` – dátový výstup zo zámku
- `<typ>` – typ hrany
- `<ovládanie>` – hod. signál pre zámok
- `<inic-hod>` – zač. stav zámku (2=don't cares, 3=neznámy)

Výsledný zápis môže vyzerat' napríklad takto:

```
. latch <vstup> <výstup> [<typ> <ovládanie>] [<inic-hod>]
```

2.10.1.4 Knižničné hradlá

Označenie `<library-gate>` vytvorí inštanciu technologicky závislého logického hradla a priradí ho k uzlu, ktorý reprezentuje výstup logického hradla. Logická funkcia hradla, jeho známe technologicky závislé oneskorenie, vedenie a ostatné sú zadefinované príkazom `<library-gate>` a reprezentované nasledovne:

- `.gate <name> <formal-actual-list>` - dvojúrovňová reprezentácia ľubovoľného jednovýstupového hradla z knižnice.
- `.mlatch <name> <formal-actual-list> <control>` - odkazuje na zámok v knižnici.
- `.<name>` - meno inštancie `.gate`, alebo `.mlatch`. musia byť prítomné v danej knižnici. Name zodpovedá danému hradlu alebo zámku v knižnici. Názvy „`nand2`“, „`inv`“, a „`jk_rising_edge`“ v nasledujúcich príkladoch sú opisné názvy hradiel v knižnici.
- `.inputs v1 v2`
- `.outputs j`
- `.gate nand2 A=v1 B=v2 O=x # given: formals of this gate are A, B, O`
`.gate inv A=x O=j # given: formals of this gate are A & O`

```
.end
```

.end isté, len v technologicky nezávislom tvarе:

```
To .inputs v1 v2
.outputs j
.names v1 v2 x
0- 1
-0 1
.names x j
0 1
```

Podobne:

```
To .inputs v1 v2
.outputs j
.names v1 v2 x
0- 1
-0 1
.names x j
0 1
```

A v nezávislom tvarе:

```
.inputs j kbar
.outputs out
.clock clk
.latch temp q re clk 1 # zámok
.names j k q temp # the .names vstup pre .latch
-01 1
1-0 1
.names q out
```

```

0 1
.names kbar k
0 1
.end

```

<formal-actual-list> namapovanie formálnych parametrov knižničného hradla na aktuálne signály v danom modeli:

Formát: formal1 = aktual1

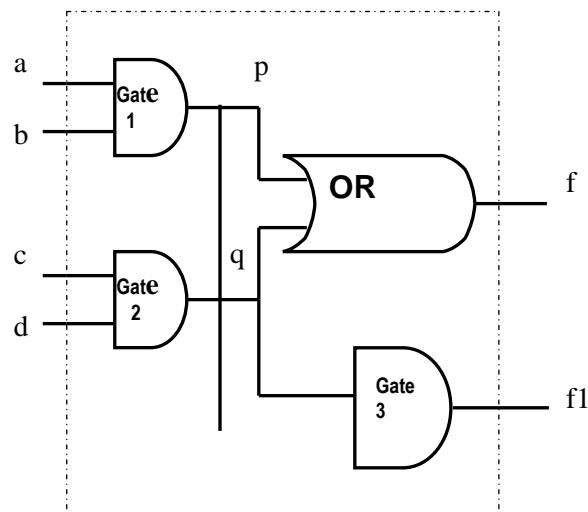
    formal2 = aktual2

...

.

2.10.2 Súborový formát PLA

Pre lepšie pochopenie súborového formátu PLA (Programmable Logic Array) využijeme nasledujúci logický obvod zobrazený na obr. 3

obr. 3

PLA formát obsahuje nasledovné:

- Počet vstupov, notácia - *.i*
- Počet výstupov, notácia - *.o*
- Mená vstupov spojení, notácia - *.ilb*

- Mená výstupov spojení, notácia - *.ob*
- Pravdivostná tabuľka, notácia - *.p* a počet riadkov pravdivostnej tabuľky
- Koniec súboru, notácia - *.e*

Pravdivostná tabuľka pre daný obvod je takáto:

A	B	C	D	F	F1
1	1	-	-	1	0
-	-	1	1	1	0
1	1	1	1	1	1

V našom prípade bude PLA súbor vyzerat' takto:

.i 4
.o 2
.ilb a b c d
.ob f f1

11-- 10
--11 10
1111 11
.e

2.10.3 Súborový formát EQN

Pre lepšie pochopenie súborového formátu EQN (Equation format) budeme používať rovnaký logický obvod ako pri súborovom formáte PLA.

Formát EQN patrí medzi najjednoduchšie súborové formáty pre popis logických obvodov. Obsahuje nasledovné:

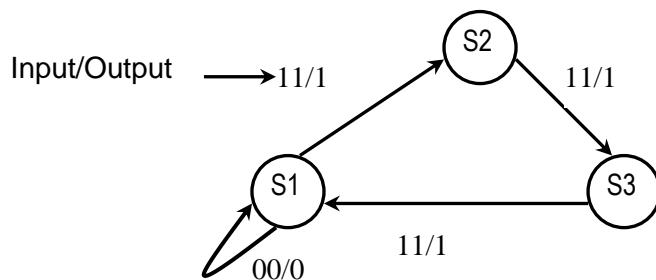
- Počet vstupov, notácia – *INORDER*
- Počet výstupov, notácia – *OUTORDER*
- Špecifikácia pomocných signálov, notácia – napríklad: $[p] = a*b$; Pomocné signály sú uvádzané v hranatých zátvorkách.
- Špecifikácia výstupov, notácia – napríklad $f1 = [p]*[q]$; Vstupy sú špecifikované pomocnými signálmi.

V našom prípade bude EQN súbor vyzerat' nasledovne:

INORDER = a b c d;
OUTORDER = f f1;
 $[p] = a * b;$
 $[q] = c * d;$
 $f = [p] + [q]$
 $f1 = [p]*[q];$

2.10.4 Súborový formát KISS

Pre lepšie pochopenie súborového formátu KISS (Keep It Simple Stupid) využijeme nasledujúci logický obvod zobrazený na obr. 6

Obr. 6

Formát KISS sa používa na minimalizáciu stavových diagramov a obsahuje nasledovné:

- Počet vstupov, notácia - *.i*
- Počet výstupov, notácia - *.o*
- Počet stavov, notácia - *.s*
- Počet riadkov v stavovej tabuľke - *.p* a počet riadkov
- Koniec súboru, notácia - *.e*

Stavová tabuľka pre daný stavový diagram je takáto:

Input	PS	NS	Output
00	S1	S1	0
11	S1	S2	1
11	S2	S3	1
11	S3	S1	1

PS-Present State - súčasný stav
 NS-Next State – nasledujúci stav

V našom prípade bude KISS súbor vyzerat' nasledovne:

```
.i 2  
.o 1  
.s 3  
.p 4
```

```
00 s1 s1 0  
11 s1 s2 1  
11 s2 s3 1  
11 s3 s1 1  
.e
```

2.10.5 Súborový formát PNML

Súborový formát PNML patrí medzi štandardizovaný formát ISO/IEC 15909 a je založený na formáte XML (Extensible Mark-up Language). Pôvodne bol tento formát určený pre JAVU, no vysoký dopyt spôsobil jeho štandardizáciu v práve spomínanom XML formáte.

Dôležitý aspekt súborového formátu PNML spočíva v otvorenosti. Prejavuje sa to tak, že medzi všeobecnými a presne špecifikovanými črtami Petriho sietí sa rozlišuje. PNML formát navyše poskytuje zdieľanie špecifických vlastností – viaceré objekty môžu zdieľať určitú vlastnosť.

Každá konkrétna Petriho siet' sa skladá z kolekcie predefinovaných prvkov. Existuje možnosť vytvorenia nových typov, ak je potrebné opísť pokročilejšiu stavbu siete. Tieto nové typy sa vytvárajú prostredníctvom DTD alebo XML schém.

Usporiadanie PNML súborov je nasledovné:

- Priechody
- Miesta
- Oblúky

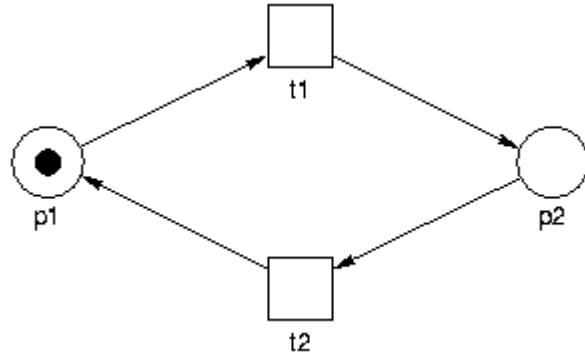
Jednotlivé značky môžu byť v prípade potreby vybavené ďalšími značkami.

Syntax súborového formátu PNML navyše ponúka nasledovné:

- Definovanie prvku ako uzol
- Umiestnenie prvku

Tieto možnosti je možné využiť v grafickom rozhraní pre presné definovanie prvku ako aj jeho umiestnenia.

Príklad Petriho siete a jeho súborový formát PNML môže vyzerať nasledovne:


```

<pnml xmlns="http://www.informatik.hu-berlin.de/top/pnml">
  <net id="n1" type="ptNet">
    <name>
      <value>1-safe circle</value>
    </name>
    <place id="p1">
      <name>
        <value>p1</value>
      </name>
      <initialMarking>
        <graphics><offset page="1" x="-20" y="10" /></graphics>
        <value>1</value>
      </initialMarking>
      <graphics><position page="1" x="50" y="150" /></graphics>
    </place>
    <place id="p2">
      <name>
        <value>p2</value>
      </name>
      <initialMarking>
        <graphics><offset page="1" x="24" y="5" /></graphics>
        <value>0</value>
      </initialMarking>
      <graphics><position page="1" x="250" y="150" /></graphics>
    </place>
    <transition id="t1">
      <name>
        <value>t1</value>
      </name>
      <graphics><position page="1" x="150" y="50" /></graphics>
    </transition>
    <transition id="t2">
      <name>
        <value>t2</value>
      </name>
      <graphics><position page="1" x="150" y="250" /></graphics>
    </transition>
    <arc id="a1" source="p1" target="t1">
      <inscription>
        <value>1</value>
      </inscription>
    </arc>
  </net>

```

```

    </inscription>
    <graphics><position page="1" x="100" y="100" /></graphics>
</arc>
<arc id="a2" source="t1" target="p2">
    <inscription>
        <graphics><offset page="1" x="20" y="0" /></graphics>
        <value>1</value>
    </inscription>
    <graphics><position page="1" x="200" y="100" /></graphics>
</arc>
<arc id="a3" source="p2" target="t2">
    <inscription>
        <graphics><offset page="1" x="20" y="0" /></graphics>
        <value>1</value>
    </inscription>
    <graphics><position page="1" x="200" y="200" /></graphics>
</arc>
<arc id="a4" source="t2" target="p1">
    <inscription>
        <graphics><offset page="1" x="20" y="0" /></graphics>
        <value>1</value>
    </inscription>
    <graphics><position page="1" x="100" y="200" /></graphics>
</arc>
</net>
</pnml>

```

3 Špecifikácia požiadaviek

Témou nášho tímového projektu je vytvorenie základu pre modulárny aplikačný systém umožňujúci prácu s čo najväčším množstvom metodík návrhu. Mali sme k dispozícii 2 projekty s rovnakou témou z minulého roka. Preto sme sa rozhodli z nich vybrať niektoré súčasti, ktoré sme považovali za najlepšie a najužitočnejšie a implementovať ich do nášho projektu.

Na základe analýzy predchádzajúcich projektov a spoločnej dohody sme sa zhodli na požiadavkách pre systém, ktorý budeme implementovať v rámci predmetu tímový projekt.

3.1 Všeobecné požiadavky

Niekteré požiadavky priamo vyplývajú zo zadania témy projektu. Patria sem nasledovné požiadavky:

- Modularita – Požiadavka na systém je, aby bol modulárny. To znamená, že by sa mal skladať z menších programových celkov, tzv. modulov. Každý tento celok bude realizovať určitú funkcionality, ktorá sa dá zmeniť výmenou jedného modulu a všetko ostatné je možné nechať v takom stave, ako to bolo a program bude pracovať nadálej. Pre zabezpečenie bezproblémovej komunikácie medzi modulmi je teda potrebné vymyslieť konkrétny univerzálny jazyk, ktorý bude štandardizovať formát vstupu a výstupu modulov.
- Rozšíriteľnosť – je požiadavka priamo závislá na predchádzajúcej. Implementáciou modulárneho systému je možné zabezpečiť jednoduchú rozšíriteľnosť o ďalšie funkcie v budúcnosti. Stačí vytvoriť nový modul, ktorý bude dodržiavať definované štandardné vstupy a výstupy a je možné ho vložiť do systému namiesto nepotrebného modulu.
- Grafické rozhranie – Systém by mal zahŕňať grafický editor obvodov, na čo je potrebné aj grafické používateľské rozhranie. Toto rozhranie by malo byť prehľadné a poskytovať používateľovi všetky možnosti systému. Požiadavky na grafický editor budú definované ďalej v špecifikácii.

- Overiteľnosť – V zadaní bola definovaná požiadavka na možnosť simulácie obvodu. Preto bude systém obsahovať aj takúto možnosť a požiadavky budú definované neskôr.

3.2 Funkcionálne požiadavky

Po definovaní základných všeobecných požiadaviek na systém treba definovať funkcionálne požiadavky, ktoré sa budeme snažiť implementovať. Zo zadania projektu vyplýva potreba vytvoriť modulárny program pre návrh digitálnych systémov. Pri vytváraní budeme bráť do úvahy a čiastočne prevezmeme práce predchádzajúcich tímov v danej téme.

Oblast' návrhu digitálnych systémov je pomerne široká a preto sme sa rozhodli zamerať na oblasť, ktorá nám je najlepšie známa, a to oblasť kombinačných logických obvodov. Keďže bude program rozšíriteľný, bude možné v budúcnosti pridať aj moduly pre návrh sekvenčných logických obvodov, petriho sietí a ďalšie podľa potreby.

Po starostlivej analýze problematiky a predchádzajúcich projektov sme dospeli k nasledovným požiadavkám na systém:

- Textový editor – systém by mal obsahovať jednoduchý textový editor s funkciami uľahčujúcimi tvorbu zdrojového kódu, ako napríklad:
- zvýrazňovanie syntaxe – farebné označenie klúčových a funkčných slov v zdrojovom kóde pre zlepšenie orientácie a prehľadnosti.
- konverzia súborových formátov – je možné využiť moduly tímového projektu z predchádzajúceho roku, kde sa moduly volali ako samostatné programy cez príkazový riadok. Konverzia bude zabezpečovať transformáciu medzi jednotlivými formátmami súborov ako sú napríklad PLA alebo BLIF.
- číslovanie riadkov – pre zlepšenie orientácie v zdrojovom kóde by mali byť riadky číslované.
- funkcie krok späť a krok dopredu (undo/redo)
- Grafický editor – mal by slúžiť na úpravu obvodov metodikou WYSIWYG.

- prehľadnosť a jednoduché používanie – editor by mal byť jednoduchý a intuitívny, aby ho používateľ mohol používať automaticky hneď po inštalácii programu a nemusel venovať kopu času čítaniu manuálov a príručiek.
- vytváranie vlastných hradiel – okrem vopred definovaných základných hradiel nachádzajúcich sa v systéme, by mal mať používateľ možnosť jednoducho vytvoriť nové hradlá definovaním názvu, obrázku a kódu správania sa. Tu je pravdepodobne možné využiť editor z predchádzajúceho projektu.
- grafické zobrazenie kódu – systém by mal zvládnuť prepínanie medzi textovým a grafickým editorom a bude teda potrebné zabezpečiť prepis užívateľom zadaného zdrojového kódu do grafického znázornenia schémy a naopak.
- označenie vstupov a výstupov – editor by mal v základnej sade hradiel poskytovať 2 špeciálne koncové body a to vstup a výstup obvodu. Tento špeciálny koncový bod sa bude musieť pripojiť na všetky vonkajšie vstupy a výstupy, aby bolo možné simulať správanie obvodu.
- Simulácia – simulácia slúži na overenie správania sa obvodu. Mali by byť minimálne 2 módy simulácie:
- automatická – zoberie vytvorený obvod, načíta vstupy, výstupy a ich funkcie na výstupe. Následne vygeneruje pravdivostnú tabuľku pre všetky možné vstupy.
- manuálna – zobrazí vytvorenú schému, ktorá sa však v simulačnom režime nebude dať upravovať a používateľ bude môcť kliknutím na vstupné koncové body prepínať ich hodnoty na vstupe a sledovať hodnoty na výstupe, čím môže overiť očakávané hodnoty na výstupe.

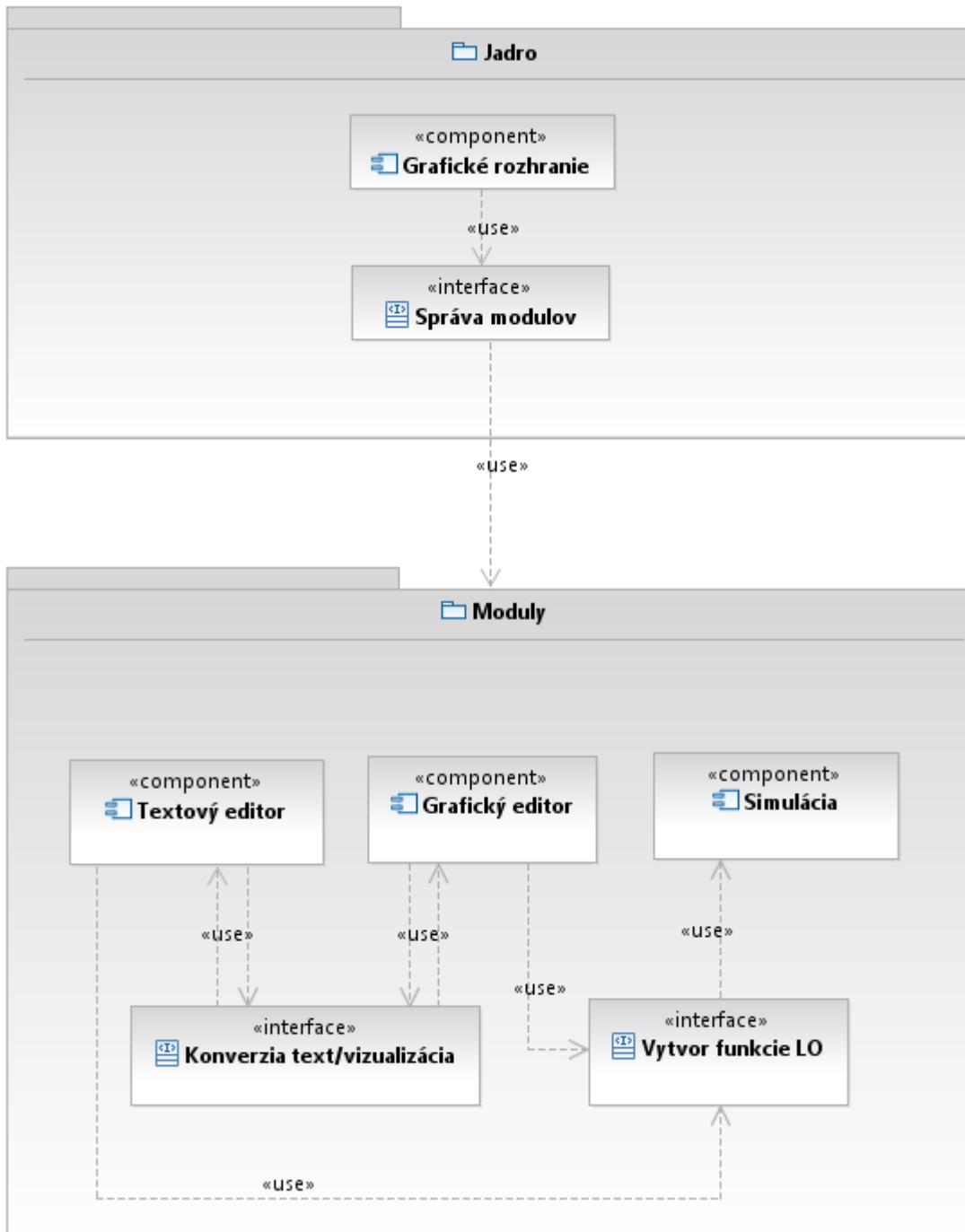
4 Hrubý návrh riešenia

Predložený návrh systému sa čiastočne podriaďuje faktu, že tento systém prevezme upravené časti z už existujúcich aplikácií. Konkrétnie ide o aplikácie, ktoré vznikli pri riešení tímového projektu v ak. roku 2010/2011 tímom 2 a tímom 10 (oboru PKSS FIIT STU). Tím číslo 10 implementoval textový editor v jazyku JAVA. Tím číslo 2 grafický editor v jazyku C#. Pre implementáciu nášho systému sú vhodné oba jazyky. Ako tím sme sa priklonili k výberu jazyka C#, k čomu prispeli lepšie skúsenosti s týmto jazykom. Ďalšou výhodou tohto výberu je aj fakt, že môžeme jednoducho prebrať a upraviť grafický editor, ktorý je náročnejší na implementáciu ako textový editor.

4.1 Architektúra systému

Jednou zo základných požiadaviek na navrhovaný systém je dosiahnuť modulárnosť. Preto je navrhovaná aplikácia rozdelená na jadro a jednotlivé moduly. Komunikácia medzi jadrom a modulmi bude vykonávaná prostredníctvom rozhraní. Na obr. 1 je načrtnutý hrubý návrh architektúry aplikácie.

Obr. 1 - Architektúra navrhovanej aplikácie

4.2 Jadro

Jadro bude tvoriť základ aplikácie. Aby bola aplikácia jednoducho rozšíriteľná bude jadro poskytovať iba základné funkcie slúžiace predovšetkým na ovládanie modulov. Základné úlohy jadra aplikácie sú zhrnuté do nasledujúcich bodov:

- Načítanie, spustenie a správa modulov
- Poskytnutie grafického rozhrania slúžiaceho predovšetkým na zobrazenie modulov

4.3 Moduly

Jednotlivé moduly slúžia na samotné vykonávanie špecifikovaných funkcií aplikácie. Pri návrhu je dôležité vhodne rozdeliť funkciunalitu medzi moduly.

4.3.1 Textový editor

Modul textový editor bude prostredníctvom grafického rozhrania poskytovať nasledovné funkcie:

- Vytvoriť nový súbor
- Otvoriť/editovať/uložiť súbor
- Volanie externých programov na konverziu medzi súborovými systémami
- Zobraziť textovú podobu logického obvodu z grafického editoru
- Kontrola a zvýrazňovanie syntaxe súborových systémov
- "undo/redo"

4.3.2 Grafický editor

Tento modul bude podporovať len prácu s logickými obvodmi. Prostredníctvom tohto modulu bude mať užívateľ sprístupnené nasledovné funkcie:

- Nakresliť vlastný logický obvod z dostupných hradieľ
- Vykresliť a editovať logický obvod z uloženého súboru, alebo z textového editoru
- Uložiť nakreslený logický obvod do súboru
- Možnosť definovať vlastné hradlá

Na užívateľskú prívetivosť grafického rozhrania modulu bude kladený výnimcočný dôraz.

4.3 Simulácia

Modul simulácia bude slúžiť na vyhodnotenie výstupov logických obvodov navrhnutých buď cez textový, alebo grafický editor. Užívateľ bude mať možnosť vykonať automatickú, alebo manuálnu simuláciu. Pri automatickej simulácii sa užívateľovi zobrazí pravdivostná tabuľka navrhnutého logického obvodu. Pri manuálnej simulácii sa užívateľovi vykreslí navrhnutý obvod. Užívateľ bude môcť interaktívne meniť hodnotu vstupu kliknutím na jeho grafickú reprezentáciu. Aplikácia následne graficky zobrazí príslušné hodnoty výstupov.